

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

Ung knarklangare sökes

Framställningar av ungdomskriminalitet och unga
lagöverträdare i svensk nyhetsmedia

Erika Claeson
Johan Götesson

Kandidatuppsats SOPA63
HT 2021
Handledare: Johan Cronehed

Abstract

Authors: Erika Claeson and Johan Götesson

Title: “Young drug dealer wanted” - Portrayals of youth crime and youth offenders in Swedish news media [Translated title]

Supervisor: Johan Cronehed

Assessor: Carina Gallo

Youth crime and youth offenders are often brought up as a central problem within the Swedish public debate. Our perception of youth offenders is influenced by the description in media, such as newspapers. The aim of this study was to investigate how youth crime and youth offenders were portrayed in order to investigate emerging and existing discourses concerning this group. The study was based on a qualitative study of newspaper articles published in the Swedish newspaper Aftonbladet. The empirical data analyzed reached over a timespan of 13 months, September 2020-November 2021, and consists of totally 38 articles. The method and theory used was critical discourse analysis, supplemented with labeling theory. The analysis of the empirical material was made based on the three-dimensional model established by Norman Fairclough. The most prominent discourses found were divided in two main themes with two subthemes each. The main themes were *youth crime as an increasing social problem* and *youth criminals as a part of a criminal labor market*. In the first main theme, we found two different discourses concerning how to face the issue: with *retribution* and/or *prevention work and treatment*. In the second main theme, we also found two different discourses portraying youth offenders: as *victims* and/or *willing to contribute*. According to the labeling theory, the portrayal of youth crime and youth offenders leads to an internalization of the described criminal attributes. Young boys/men who aren't involved in criminal activity are more likely to be perceived as a member of this deviating group simply for being young boys/men and living in a neighborhood where crime is recurrent.

Key words: young offenders, youth crime, media, discourse, critical discourse analysis.

Innehållsförteckning

1 PROBLEMFÖRMULERING	5
1.1 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	7
1.2 ARBETSFÖRDELNING	7
2 BAKGRUND	7
2.1 SVERIGES STRAFFSYSTEM: EN TILLBAKABLICK	8
2.2 PÅFÖLJDER FÖR UNGA OCH UNGDOMSBROTTLIGHET I SVERIGE	8
2.3 MEDIERNAS ROLL I SAMHÄLLET	9
3 KUNSKAPSLÄGE	10
3.1 MEDIERNAS RAPPORTERING OM UNGA LAGÖVERTRÄDARE OCH UNGDOMSBROTTLIGHET	11
3.2 MORALPANIK	13
4 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER	14
4.1 DISKURS OCH DISKURSANALYS: EN ÖVERSIKT	14
4.2 KRITISK DISKURSANALYS	14
4.3 FAIRCLAUGHS BEGREPP	16
4.3.1 Diskurs enligt Fairclough	16
4.3.2 Diskurstyp och diskursordning	16
4.3.3 Interdiskursivitet	16
4.3.4 Intertextualitet	17
4.3.5 Modalitet	17
4.4 STÄMPLINGSTEORI	18
5 METOD OCH METODOLOGISKA ÖVERVÄGANDEN	20
5.1 VAL AV METOD: KVALITATIV TEXTANALYS	20
5.2 URVAL	22
5.2.1 Urvalsprocess	23
5.3 BEARBETNING AV EMPIRISKT MATERIAL	24
5.4 ANALYSFÖRFARANDE OCH TILLÄMPNING AV FAIRCLOUGHS TREDIMENSIONELLA ANALYSMODELL	24
5.5 TILLFÖRLITLIGHET	26
5.6 FORSKNINGSETISKA ÖVERVÄGANDEN	27
6 RESULTAT OCH ANALYS	28
6.1 KRIMINELLA NÄTVERK	28
6.2 ÖVERGRIPANDE TEMAN	28
6.2.1 Ungdomskriminalitet som växande samhällsproblem med underteman	29
6.2.2 Unga lagöverträdare som deltagare på en kriminell arbetsmarknad med underteman	33
6.3 DIMENSION: DISKURSIV PRAKTIK	36

6.3.1 Interdiskursivitet: hur diskurserna används	36
6.3.2 Intertextualitet: hur texterna bygger på varandra	39
6.4 DIMENSION: TEXT	41
6.4.1 Växande samhällsproblem med underteman	41
6.4.2 Deltagare på en kriminell arbetsmarknad med underteman	43
6.5 DIMENSION: SOCIAL PRAKTIK	44
6.5.1 Framställningar ur ett stämplingsteoretiskt perspektiv	44
6.5.2 Framställningar och identitetsskapande	46
6.5.3 Den unga lagöverträdaren: en avvikare som behöver hjälp	47
7 AVSLUTANDE DISKUSSION	48
8 REFERENSER	51
9 EMPIRISKT MATERIAL: NYHETSARTIKLAR	55

1 Problemformulering

Ungdomsbrottslighet och unga lagöverträdare lyfts ofta fram som ett centralt problem inom den svenska samhällsdebatten och kriminalpolitiken (Estrada 1999; Estrada 2017). Inte minst fick debatten ny fart när en polisman sommaren 2021 skjuts till döds. En 17-åring åtalas och döms för mord och mordförsök (SVT 2021). Händelsen skapade rubriker över hela landet och var ytterligare en nytändning i diskussionen kring hur samhället ska bemöta ungdomsbrottsligheten, ett ämne som är vanligt förekommande i nyhetsmedier och politiska kretsar. Hur allmänheten ser på våldsamma ungdomar som problem är dock föränderligt. I mitten av 1900-talet sågs ett slagsmål mellan två pojkar inte som något konstigt, problematiken låg mer i vart de slogs än att de slogs. På skolan var det inte tillåtet att slåss, och därför blev de tillsagda att sköta sånt efter skoltid (Andersson & Nilsson 2017). Spolar vi fram tiden, till 2010–2020-tal, ser vi på slagsmål som ett våldsbrott som ska anmälas till polisen (ibid.). Exemplet visar hur kontexten är viktig. Vad som anses vara en säker och stark kriminalpolitik förändras i takt med att kulturen och diskurser också gör det.

Kriminalpolitik kommuniceras bland annat till allmänheten genom massmedier. Människors uppfattning av unga lagöverträdare påverkas av hur de framställs i media (Estrada 2017). Det är därför viktigt att följa hur media beskriver denna grupp och att hålla sig kritisk till vad som sägs. Unga lagöverträdare nämns frekvent i studien och bör därför förtydligas. Ordet ”unga” syftar nödvändigtvis inte till personer som är minderåriga, utan även till personer som inte fyllt 21 år. Detta med hänvisning till Lag 1964:167 med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, där §1 lyder: “I denna lag finns särskilda bestämmelser om handläggning hos Polismyndigheten, åklagare och domstol av mål och ärenden om brott där den misstänkte inte har fyllt tjuugoett år...” (SFS 1964:167). Förtydligas bör även att denna studie inte fokuserar på ett specifikt brott, och avgränsas inte heller till dömda eller misstänkta brottslingar. Intresset ligger i att analysera hur ungdomsbrottslighet och unga personer med koppling till kriminalitet samt lagöverträdelser framställs i svensk nyhetsmedia.

Vänder vi blicken mot tidigare studier finns det svensk forskning om medias framställning av brottslighet och dess påverkan på läsaren. Vi har identifierat forskning som analyserar faktorer så som rädsla för brottslighet (se Heber 2011). Framställningen av kön och dess betydelse hos lagöverträdare är också något som det forskats om (se Estrada, Nilsson &

Pettersson 2019). Det talas dock sällan explicit om hur ungdomar inom det kriminella fältet framställs. Det motsatta gäller vid forskning om unga lagöverträdare och ungdomsbrottslighet, där vävs sällan ett medieperspektiv in. Här kretsar den tidigare forskningen om unga lagöverträdare och ungdomsbrottslighet inom bland annat det juridiska och sociala fältet (se Persson 2017; Svensson 2006). Vi har inte identifierat någon ny nationell forskning som belyser medier och dess framställning av målgruppen. De studier vi funnit som undersöker medias framställningar är utgivna kring millennieskiftet, alltså för närmare 20 år sedan. Som tidigare nämnt förändras diskurser och samhället konstant, där också debatten om ungdomskriminalitet. Vi finner därav ett intresse i att ge ett nytt perspektiv på hur unga lagöverträdare och ungdomsbrottslighet framställs i media.

Massmedier har fått en central roll i det moderna samhället genom sin kommunikation via TV, radio och fysiska samt virtuella tidningar. Genom sina plattformar lyckas de nå en stor publik. Just tidningar är nutidshistoriskt sett en av de första formerna av massmedia, och är fortfarande en viktig variant (Giddens 1993). Varje dag exponeras vi för olika typer av medier som gör allt för att vi ska titta åt deras håll, det är i stort sett ofrånkomligt. År 2013 tillbringade varje person i genomsnitt över sju timmar (437 minuter) dagligen åt någon form av mediekonsumtion (Strömbäck 2014). I och med att medieexponeringen och konsumtionen av den blivit en central del av våra liv finner vi ett intresse i att analysera mediernas språkbruk i dess nyhetsartiklar. Denna studie fokuserar på hur unga lagöverträdare och ungdomsbrottslighet, ett dagsaktuellt ämne, framställs i svensk nyhetsmedia. Detta kommer vi göra genom att analysera nyhetsartiklar i Aftonbladet med utgångspunkt i kritisk diskursanalys. Just Aftonbladet är Sveriges största tidning och därmed en primär nyhetskälla för många svenskar (Kantar Sifo 2021). Deras journalistik når med andra ord fram till en betydande del av befolkningen var dag. Mot bakgrund av tidigare resonemang om medias inflytande är det därför relevant att analysera artiklar skrivna i en så pass stor tidning som Aftonbladet faktiskt är.

Målgruppen, det vill säga unga lagöverträdare, är relevant för socialt arbete eftersom de behöver stöd från samhället på olika sätt: bland annat har många kontakt med socialtjänst och frivård. Hur de porträtteras av medierna påverkar både samhällsopinionen och i sin tur politiken. Det är viktigt för den enskilde socialarbetaren att känna till hur denna diskussion utformar sig för att kunna ge ett bra och relevant stöd åt den unga lagöverträdaren. Det är

också relevant socialpolitiskt då rapporteringen påverkar vilka satsningar organisationer gör, eller inte gör, och hur stödinsatser utformas.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att undersöka hur ungdomsbrottslighet *och* unga lagöverträdare framställs i Aftonbladet. Våra frågeställningar lyder enligt följande:

1. Hur framställs ungdomsbrottsligheten i svensk nyhetsmedia?
2. Hur framställs den unga lagöverträdaren som individ i svensk nyhetsmedia?

1.2 Arbetsfördelning

I studiens början bestämde vi oss gemensamt för en grundläggande struktur, det vill säga vilka olika delar vi ville inkludera i arbetet. En framträdande del av arbetet har därefter författats tillsammans. Vi har arbetat med studien och skrivit gemensamt via videosamtal eller mötts upp på fysiska platser, vilket givit ett större utrymme för kontinuerligt samarbete. Somliga delar har dock delats upp och skrivit enskilt, som delar ur kunskapsläget, metodavsnitt, bakgrund och teoretiska utgångspunkter. Vardera part har dock alltid varit närvarande, fysiskt eller digitalt, vilket enkelt gjort att vi kunnat ställa varandra frågor samt diskutera eventuella tankar. Varje del i arbetet är noggrant genomläst av båda och baserat på gemensamma idéer. Tematisering, analys av empiri samt slutdiskussion har uteslutande gjorts och författats av oss båda.

2 Bakgrund

När tidningsartiklar analyseras kan kontextuella faktorer behöva tas i beaktande (Bryman 2018). Innan vi redogör för den tidigare forskningen är det lämpligt att förmedla bakgrundsinformation kring ämnet. Första avsnittet talar om straffrättsliga påföljder för vuxna och hur det sett ut historiskt. Vi anser att det är intressant då vi idag ser mönster av att påföljder som används för vuxna diskuteras att användas för yngre. Andra avsnittet berör påföljder för unga lagöverträdare. Tredje avsnittet fokuserar på mediernas roll i samhället.

2.1 Sveriges straffsystem: en tillbakablick

Hur samhället ser på brottslingar och vilket straff de förtjänar förändras med tiden. Under 1900-talet förändrades påföljdssystemet genom att det individualpreventiva behandlingstänket tog över vedergällning och allmänprevention (von Hofer 2011). Uppfattningen från ca år 1900–1970 var att valet av lämplig påföljd inte bör bestämmas efter brottets grovhet utan utifrån gärningsmannens sociala prognos. Individualpreventivitetens fokus ligger alltså på att förebygga brott genom att behandla och rehabilitera gärningsmannen för ett framtida liv i samhället. För att lyckas med detta ökades resurserna för kriminalvården som fick ansvaret att rehabilitera de dömda brottslingarna till fungerande samhällsmedborgare (ibid.).

Det allmänpreventiva synsättet skulle åter växa fram under mitten av 1960-talet då behandlingstänket blev kritiserat för att inte tydligt nog framhäva vad som är tillåtet och förbjudet i samhället (von Hofer 2011). Detta synsätt innebär att straffet för en brottslig handling ses som en hämndaktion där man försöker få befolkningen i allmänhet att undvika att begå brott. Det tas inte lika stor hänsyn till individuella aspekter och resurserna för behandling minskar. Fokus ligger istället på att spärra in gärningsmannen för att ha brutit mot samhällets normer. Enligt Kriminalvården (2021a) är dagens påföljdssystem är en blandning av både individual- och allmänpreventivitet. Samhällets medborgare ska avskräckas från att begå brott då de riskerar fängelsestraff, men om de döms har de rätt till stöd och behandling (ibid.).

2.2 Påföljder för unga och ungdomsbrottslighet i Sverige

I Sverige kan personer dömas för brott från den dagen de fyllt 15 år. För personer som begår brott innan uppnådd straffmyndighetsålder beslutar socialtjänsten i den aktuella kommunen om lämpliga åtgärder (Sveriges domstolar 2021). En person som fyllt 15 kan inte dömas till fängelse, istället finns ungdomshem drivna av Statens institutionsstyrelse (SiS) dit de kan dömas till slutna ungdomsvård. Utöver slutna ungdomsvård, som är den allvarligaste påföljden för personer mellan 15–18 år, kan de dömas till ungdomsvård, ungdomstjänst och ungdomsövervakning samt andra straff som böter och villkorlig dom (ibid.).

Idag finns en straffrabatt för unga lagöverträdare som innebär att påföljdens tid förändras beroende på ålder. Alla som är 15–20 år och döms för brott får tid avdraget från sitt straff på

grund av låg ålder. Ju yngre du är, desto lägre tid bedöms ditt straff till. Detta har nyligen förändrats för somliga lagöverträdare mellan 18–20 år (Sveriges riksdag 2021). Regeringen lämnade den 23 september 2021 över en proposition till riksdagen som huvudsakligen innehöll ett “...förslag som innebär att om någon som är 18–20 år har begått ett brott, och det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år, ska hans eller hennes ungdom inte beaktas särskilt vid straffmätningen.” (Proposition 2021/22:17). Det innebär att alla gärningsmän från 18 års ålder, med en dom på minst ett års fängelse, bedöms vara vuxen i den mening att denna inte kommer att kunna ta del av någon straffrabatt kopplat till låg ålder. Anledningen till varför denna proposition lagts fram är då regeringen vill bekämpa grov brottslighet bland unga myndiga personer (Kriminalvården 2021b).

2.3 Mediernas roll i samhället

“Texter påverkar samhället. De bidrar till att forma människors föreställningar om hur samhället är och borde vara beskaffat.” Detta fastslår Kristina Boréus (2015, s. 157) som skäl varför det är viktigt att studera texter inom samhällsvetenskapen. Texter påverkar dessutom inte endast samhällsmedlemmars föreställningar om saker och ting, utan även relationer människor emellan. Det kan handla om hur människor kan komma att ses som en del av en grupp, det vill säga hur identiteter skapas och bibehålls (ibid.).

Frågan om hur medierna påverkar samhället har förmodligen existerat lika länge som det funnits medier, menar Jesper Strömbäck (2014). Medierna är mäktiga och har en effekt på samhällets individer, de har dock inte lika stor påverkan på alla då vissa influeras mer än andra. En person i dagens samhälle processar enorma mängder information dagligen. Denna hanteras och sorteras undermedvetet vilket sker automatiskt och är inget vi kan styra över (ibid.). Till skillnad från den undermedvetna sorteringen sker också en medveten sortering där vi väljer vilka typer av intryck vi ska exponeras för. Detta sker dock först efter att medierna väljer vilken information som ska finnas tillgänglig. Medierna kan aldrig bestämma vad vi ska tycka, men genom deras val av ord, attribut, frågor och ämne kan de väcka associationer och göra vissa tankar mer framträdande än andra (Strömbäck 2014).

3 Kunskapsläge

I detta avsnitt presenteras tidigare forskning väsentlig för vårt problemområde, vilken vi har sökt fram genom databaserna LUBsearch, Libris och SwePub. Nyckelord som använts är: *media, media influence, sweden, discourse, brottslighet, unga brottslingar, unga lagöverträdare, young offenders, youth crime* och *criminal behaviour*. Forskningen avgränsades till att vara fackgranskad. Databaser som LubCAT har använts för att finna relevanta böcker på universitetets olika bibliotek. Vi har också använt oss av kedjesökning vilket innebär att vi har läst uppsatser, avhandlingar och vetenskapliga artiklar för att finna intressanta källor som vi bedömer lämpliga för vår studie. Nedan ges en kort sammanfattning av det nationella forskningsfältet rörande studiens problemområde. I vårt sökande efter relevant forskning har vi funnit dessa områden centrala.

Lupita Svensson (2006) har i sin avhandling undersökt vilka faktorer som påverkar valet mellan att den unge lagöverträdaren ska häktas av polis eller bli ett föremål för omedelbart omhändertagande av sociala myndigheter när det är aktuellt att frihetsberöva den unge (ibid.). Vidare har Mareike Persson (2017) i sin avhandling jämfört hur det svenska och tyska rättssystemet tar itu med unga lagöverträdare. Ser vi till medias framställning har Anita Heber (2011) i sin studie analyserat fyra olika svenska dagstidningar och undersökt hur deras framställningar av lagöverträdare och brottslighet överlag skapar en rädsla hos allmänheten för kriminella individer och grupper. Detta är exempel på svensk forskning som berör unga lagöverträdare och ungdomsbrottslighet, men också medias framställning av brottslighet. Vi har dock identifierat en kunskapslucka när det handlar om en kombination av dessa två fält: unga brottslingar och framställning i media. Det finns gott om internationella studier, och några av dem presenteras nedan, men desto färre nationella som är skrivna i närtid. Vi finner därför ett intresse att undersöka hur ungdomsbrottslighet och unga lagöverträdare framställs i svensk media med förhoppningen att bidra till forskningsfältet.

Den tidigare forskningen som presenteras nedan har sin grund i ett tvärvetenskapligt fält där vi utgår från medie-, kriminologisk och samhällsvetenskaplig forskning. Även om de båda avhandlingarna som nämns nedan är skrivna runt millennieskiftet ser vi dem som intressanta då de bidrar med information som är aktuell idag. Vi redogör för internationella studier om medier och dess rapportering om unga lagöverträdare. Trots att de inte har en svensk kontext

anser vi att de är relevanta sett till vår studie då nyhetsmedier och ungdomskriminalitet är globala fenomen. Även om länder kan skilja sig kriminalpolitiskt är framställningen intressant att ta i beaktning.

3.1 Mediernas rapportering om unga lagöverträdare och ungdomsbrottslighet

En viktig del av nyhetsrapporteringen har länge varit nyheter om brott sett till deras stora nyhetsvärde (Pollack 2001). Medierna spelar en stor roll i skapandet av samhällsopinionen och i förlängningen därmed lagstiftningsprocessen. Det media förmedlar om brott och kriminalitet påverkar människors uppfattning men även rädsla för brott (ibid.).

I Ester Pollacks avhandling (2001) ges en historisk, kriminalpolitisk bild av hur unga lagöverträdare beskrivits i media genom årtionden. År 1955 talas det ofta om svenska pojkar eller män som begår egendomsbrott. Lagöverträdaren har ofta en icke-privilegerad bakgrund som inkluderar familje- samt sociala eller medicinska problem. Kriminaliteten härstammar från en jakt på spänning i kombination med dåligt inflytande. År 1975 porträtteras fortfarande en svensk man, och även ibland en kvinna, ur underklassen med en svår social situation. Även här är egendomsbrott centralt, men det talas även om meningslösa vålds- och drogbrott. Det kriminella beteendet förklaras genom att personen gör revolt i kombination med individuella problem (ibid.). År 1995 beskrivs den unga lagöverträdaren som en svensk rasistisk person, alternativt en fotbollshuligan som har en våldsam livsstil. Det går även att urskilja personer som har en invandrarbakgrund. Det talas främst om gängformationer som roten till kriminaliteten, den individuella bakgrunden lämnas åt sidan. Stundtals dras paralleller till extrema ideologier. Det talas också om att personen har en socioekonomisk problematik samt en svår barndom: det finns multipla problem. Det sociala skyddsnätet har fallerat genom att en kriminell utveckling inte kunnat förhindras. Samhällets otillräckliga bemötande av ungdomsbrottsligheten genererar därmed ännu mer brottslighet. Detta misslyckande ses därför som en ytterligare förklaring (Pollack 2001). Mediernas bild av ungdomsbrottslighet har förskjutits från att handla om stöld till våldsbrott (Estrada 1999).

Studier kring medias rapportering om unga lagöverträdare går även att finna internationellt. Nedan presenteras forskning med grund i Uruguay, Kanada och Australien. Förstnämnda studie har visat på att mediernas fokus, språkbruk och vinkling av nyheter påverkar samhället

i stort. Det är en studie av Maria Julios-Costa (2017) som handlar om porträtteringen av minderåriga lagöverträdare i den uruguayanska tidningen El País. Julios-Costa argumenterar för att tidningens sätt att framställa de minderåriga lagöverträdarna får läsarna att förknippa alla minderåriga med grovt kriminella. Hon ger exempel på vad som är talande för hur El País framställer minderåriga lagöverträdare, varav ett lyder: “Minors commit three felonies a day. Statistics from the Judicial Power point out that the involvement of minors in crime in general has been on the rise in the past years.” (Julios-Costa 2017, s. 370). I detta exempel argumenterar Julios-Costa för att denna typ av formulering kan få tidningens läsare att tro att *alla* minderåriga har en vana att begå tre brott om dagen när det egentligen handlar om en begränsad grupp personer (Julios-Costa 2017). I beskrivningen av de minderåriga undgår tidningen dessutom att tala om hur barn lever i Uruguay och vad det kan ha för betydelse. Tidningen beskriver inte att många barn inte har tillgång till utbildning, att de lever i fattigdom och att det inte finns tillräckligt många lagar som skyddar barn och unga (ibid.).

Liknande fynd går att finna i en studie gjord av Chantal Faucher (2009), där framställningen av unga brottslingar i Kanadas största tryckta nyhetstidningar analyseras. Genom att utgå från ett historiskt perspektiv finner hon en skillnad i hur ungdomarna beskrivs på 1900-talet jämfört med 2000-talet. De skildras först som olydiga barn, vilka behöver guidning och stöd. Beskrivningarna skiftar sedan till en framställan av ondskefulla ungdomar som behöver straffas och hållas skyldiga för sina gärningar (ibid.). Nyhetsrapporteringen ger därmed en förändrad bild av vad som utmärker en ung brottsling. Faucher nämner även att beskrivningarna passar in i en kontext som gör att tidningarna skapar uppmärksammade rubriker vilket i sin tur säljer mer tidningar. Genom detta agerande går de runt sin pedagogiska roll i samhället: de utmaningar unga personer står inför beskrivs inte, och någon större förståelse för de unga förmedlas inte gentemot läsarna. De befäster därmed ett klimat där rädsla är centralt, där det rätta sättet att få bukt på kriminaliteten är genom att “vara hård”. Faucher (2009) menar att media kan ha en potentiell roll i stärkandet av rädslan för unga lagöverträdare.

Genom att använda sig av fallstudier från två städer i Australien undersöker Asher Flynn, Mark Halsey och Murray Lee (2021) hur massmedia och offentliga diskurser begränsar förståelsen kring orsakerna och lösningarna gällande gängkriminalitet hos unga. De ställer sig bland annat frågan hur bilden av unga lagöverträdare som ondskefulla och farliga varelser kan minskas, vars identitet främst formas genom brott de begår. Resultaten av studien pekar på att

besträffande diskurser hos medierna, och hård “lag och ordnings-retorik” i politiska kretsar, spär på kriminaliteten och intensifierar problemen. Genom detta narrativ kan det istället ge de unga gängmedlemmarna en etikett som de “lever upp till”. En intervjuad gängmedlem beskriver fenomenet genom följande citat: “If that’s what you call us, then that’s what we are. If you call us animals, then we’ll act like animals. If you call us the Gang of 49, then we’ll be the Gang of 49” (Flynn, Halsey & Lee 2021, s. 1122). För de personer som lever i samhällets yttre marginal föreföll all uppmärksamhet som bättre än ingen uppmärksamhet alls.

Flynn, Halsey och Lee (2021) ger även förslag på ett alternativt narrativ för att förebygga och minska ungdomsbrottslighet: ett nytt tillvägagångssätt där media istället talar om gruppens levda verklighet, bakomliggande orsaker och kamper. Genom att framställa de unga lagöverträdarna som en grupp vilka behöver politiskt, medialt och socialt stöd kan det i sin tur fungera som ett verktyg för att bryta trenden av ett liv i utkanten av samhället. Julios-Costa (2017) som nämns ovan beskriver avsaknaden av ett liknande narrativ i uruguayansk media.

3.2 Moralpanik

Ett återkommande begrepp som tagits upp i flera av de kunskapskällor vi funnit, speciellt om mediaforskning, är *moralpanik* och vi tänkte därmed ge en kort redogörelse i kunskapsläget. Begreppet myntades av Stanley Cohen på 1970-talet. Genom att samhällen från tid till tid drabbas av katastrofer drabbas de också av moralpanik, något som ofta blossar upp och därefter försvinner, vilket ger en snabbt övergående karaktär (Cohen 2011; Pollack 2001). Moralpanik riktas ofta mot den yngre generationen. I tider då social förändring och oro är centralt, där gränsdragningar och samhällets moraliska normer är oklara finns det plats för moralpanik att gro. Utmärkande för moralpanik är även att grupper kan hållas ansvariga för det allmänheten upplever, eller det som infacto är, ett hot. Ett “vi och dem” etableras således (ibid.). Medierna blir en slags förmedlare och kan genom sin nyhetsrapportering skapa panik genom att yttra en snedvriden och uppförstorad bild av ett fenomen (Estrada 1999). Moralpanik kan leda till bestående förändringar, som i lagstiftning, men kan också mattas av utan vidare åtgärder (Pollack 2001). Det finns dock kritik kring begreppet då det är svårt att dra en gräns mellan när ett fenomen endast uppmärksammas mycket, och när det kan ses som en form av överreaktion eller panik (Estrada 1999).

4 Teoretiska utgångspunkter

I detta avsnitt presenteras teorier och begrepp som ligger till grund för studien. Vi använder oss av litteratur som blivit introducerade på tidigare kurser genom utbildningen, såväl som litteratur vi själva sökt fram. Studiens utgångspunkt är diskursanalytisk, något som ska ses som ett helt paket där teori och metod är sammanlänkade (Winther Jørgensen & Phillips 2000). I den teoretiska delen redogör vi för diskurs och diskursanalys, samt förklarar relevanta begrepp inom Norman Faircloughs kritiska diskursanalys. Valet föll på Faircloughs tredimensionella modell då den ger en holistisk bild av en kommunikativ händelse och dess diskursiva drag. En kritisk infallsvinkel är relevant då den dessutom belyser maktaspekter, något vi anser centralt i ett diskursivt sammanhang. Modellen ger oss även utrymme att inkludera en ytterligare teori för att analysera vårt empiriska material. Här har vi valt att använda oss av stämplingsteorin, en sociologisk och kriminologisk tankemodell. Valet av denna teori gjordes mot bakgrund av att vi anser att den på ett bra sätt belyser makthavarens formande av samhällseliga diskurser samt hur dessa skapar avvikande och icke-avvikande grupper. Stämplingsteorin har kritiserats, vilket vi diskuterar i samma avsnitt.

4.1 Diskurs och diskursanalys: en översikt

En diskurs kan övergripande förklaras som *“ett bestämt sätt att tala om och förstå världen (eller ett utsnitt av världen)”* (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 7). Det finns dock olika definitioner av begreppet och enigheten av vad en diskurs är samt hur de analyseras är inte definitiv. En central utgångspunkt är att vårt sätt att kommunicera inte bara är en objektiv avspegling av vår värld, utan att det även spelar en aktiv roll i hur vi skapar och förändrar våra identiteter och relationer (ibid.). Ett sätt att förhålla sig till diskursanalys är genom den kritiska infallsvinkeln. I följande avsnitt redogör vi för Faircloughs kritiska diskursanalys med tillhörande begrepp.

4.2 Kritisk diskursanalys

Den kritiska diskursanalysen vilar på en socialkonstruktionistisk grund, vilket har fyra grundläggande filosofiska antaganden (Winther Jørgensen & Phillips 2000):

1. En kritisk bild av vad som kan ses som självklar kunskap och en objektiv sanning, då vi kategoriserar och förklarar verkligheten genom den kunskap och världsbild vi har. Verkligheten är därmed en produkt utav detta och inte en direkt spegelbild.
2. Världsbilden påverkas av vår kultur och historia.
3. Sociala processer är en del av hur vi uppfattar och skapar världen. Genom social interaktion skapas kunskap, något som dels gör att gemensamma sanningar skapas men också en dragkamp mellan vad som är sant och falskt.
4. Sociala handlingar hänger ihop med den sociala konstruktionen av kunskap. Vissa handlingar blir därmed naturliga, samtidigt som vissa är orimliga (ibid.).

Utöver den generella socialkonstruktionistiska basen bygger också kritisk diskursanalys på ett speciellt sätt att se på språk och subjekt: vi når verkligheten genom språket. Med hjälp av detta skapas en representation av verkligheten, och detta bidrar i sin tur med att skapa samma verklighet (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Det finns flera typer av kritisk diskursanalys och vi har valt att använda oss av Faircloughs modell som både teori och metod. Varianten är tredimensionell vilket innebär att studien utgår från tre olika analysförfaranden: *diskursiva praktiker*, *text* samt *social praktik*. Vi redogör vidare för dessa dimensioner och hur vi använt dem i metodkapitlet.

Fairclough utgår från ett tvärvetenskapligt perspektiv och kombinerar tre olika traditioner (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Den första traditionen är lingvistik, där en textanalys görs med fokus på språket och dess användning. Den andra traditionen är makrosociologi, vilket är en sociologisk ansats som studerar hela samhället och dess processer. Den tredje traditionen är mikrosociologi, där samhällets individer tillsammans skapar regler och tolkningsramar genom vilka de ser den sociala världen (ibid.). För Fairclough är sambandet mellan lingvistik och samhälle viktigt: därför behövs det ett tvärvetenskapligt perspektiv som kombinerar text- och social analys. Poängen med *kritisk* diskursanalys är att ett maktperspektiv tillförs på språk och kommunikation. Intresset ligger i hur makt utspelar sig, skapar och reproducerar ojämlika maktförhållanden genom språket (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Fairclough baserar sina resonemang på att ideologi skapar eller upprätthåller maktrelationer, då dessa skapas och hålls levande via språket. Med ideologi menas idéers påverkan gentemot människors handlingar och åsikter (Giddens 1993). I analysen identifieras ideologier i samhället genom att spåra dem i kommunikativa händelser. Det finns helt enkelt en slags växelverkan mellan vad som uttrycks i språk och hur samhället fungerar. Att

analysera massmedier med utgångspunkt i bland annat lingvistik och social praktik i form av diskurser är centralt för att lyfta fram mediemaktens diskursiva natur. Medierna, dess texter och dess språk, är en väsentlig del i samhällets kulturella och sociala förändringsprocesser (Pollack 2001).

4.3 Faircloughs begrepp

Det finns ett flertal begrepp som ryms inom Faircloughs tredimensionella modell (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Vi kommer nu redogöra för centrala begrepp som vi har valt att använda oss av för att analysera det empiriska materialet.

4.3.1 Diskurs enligt Fairclough

Konceptet diskurs används på två skilda sätt inom Faircloughs kritiska diskursanalys. Det innebär att diskurser dels är ett språkbruk, ett sätt att tala om något som ger betydelse åt upplevelsen från ett bestämt perspektiv. Diskurser är även en slags social praktik, då användningen av språket både formar och formas av vad som händer i samhället. Hur vi pratar om exempelvis miljö formar också hur vi agerar i relation till miljöproblem, och tvärt om (Winther Jørgensen & Phillips 2000).

4.3.2 Diskurstyp och diskursordning

En diskurstyp är genrer och diskurser tillsammans. Ett exempel på genre är nyhetsgenre (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Summan av diskurstyper som används på ett område, som en social institution eller domän, kallas för en diskursordning. Inom diskursordningen på exempelvis ett sjukhus finns det diskursiva praktiker, så som samtal och skriftspråk, som skiljer sig åt i relationen mellan läkare/patient och läkare/läkare. Diskursordningen är ett system som formas av- och formar språkbruk. Ordningen bidrar till att skapa restriktioner kring vad som kan och inte kan sägas eftersom diskursordningen ger en bild av vad som är accepterat och inte (ibid.).

4.3.3 Interdiskursivitet

Interdiskursivitet visar på graden av förändring i hur en text förmedlar en diskurs/diskurser jämfört med tidigare texter (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Om en text inte visar någon förändring i hur en diskurs förmedlas, är det ett uttryck för låg interdiskursivitet. Om en text däremot visar på nya kreativa sätt att uttrycka sig på som skiljer sig från den tidigare ledande

diskursen, är det ett uttryck för hög interdiskursivitet. Den låga interdiskursiviteten är ett tecken på reproducering och upprätthållande av tidigare diskurs medan en hög interdiskursivitet utmanar tidigare diskurser (Winther Jørgensen & Phillips 2000).

4.3.4 Intertextualitet

Intertextualitet innebär att kommunikativa händelser alltid bygger på tidigare händelser. Texter grundar sig på andra texter - de börjar aldrig om från början. Även om den kommunikativa händelsen skulle visa på sociokulturell förändring, bygger allt som sägs rent konkret på saker som sagts eller skrivits tidigare (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Vi har valt att bryta ner intertextualiteten i två delar, diskursiv reproduktion och textuell reproduktion:

Den diskursiva reproduktionen visar på nivån av intertextualitet i en kommunikativ händelse. Här undersöker vi vilken/vilka diskurser texten uttrycker och om diskursen/diskurserna är återkommande i de utvalda nyhetsartiklarna. Om nyhetsartiklarna återkommande förmedlar en liknande diskurs är det ett tecken på hög intertextualitet och vice versa. Den textuella reproduktionen visar på ett mer konkret sätt hur texter bygger på varandra. Genom att ställa upp en kedja av texter kan vi undersöka om formuleringar och ordval återkommer och på så sätt bedöma nivån av intertextualitet (Winther Jørgensen & Phillips 2000).

4.3.5 Modalitet

Formuleringar har betydelse för hur åhörarna kan komma att uppfatta det som sägs eller skrivs (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Olika modaliteter förbinder talaren till sitt påstående på olika sätt. Ordet modalitet betyder just "sätt" och används i analys av så kallade "sats" för att visa och förklara betydelsen av hur en talare uttrycker sig. Modaliteten kan visa hur talare kan prata om samma sak, men kan formulera text eller tal annorlunda därmed uppfattas på skilda sätt (ibid.). Det finns olika former av modalitet och vi kommer nu ge fyra exempel som vi kommer använda i vår analys.

Instämmande modalitet

En ledare kan säga till sina följare att "om ni följer mig, överlever ni". Denna sats förmedlar en sanning med hög säkerhet där talaren instämmer i sitt påstående. Ledaren framstår här som säker på sin sak. Om ledaren istället säger "om ni följer mig kan ni överleva" förmedlas en mindre grad av instämmande och säkerhet (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Ytterligare

ett exempel på hur instämmande modalitet förmedlas är genom att säga att något *är* på ett visst sätt, och inte att det *kan vara* på ett visst sätt.

Objektiv modalitet

Massmedier presenterar ofta sina tolkningar och påståenden som om det vore fakta (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Ord kan påverka textens neutralitet. Ett exempel på objektiv modalitet är “Den är farlig”, vilket antyder att det är ett faktum. Om samma mening istället hade omformulerats till “Vi anser att den är farlig” gör skribenten det tydligt för läsaren vem det är som står för uttalandet, alltså *vi* som i tidningen Aftonbladet. Vi har valt att avgränsa objektiv modalitet till när det faktiskt är artikelförfattaren som beskriver ett fenomen, och inte genom personer som uttalar sig i en artikel.

Modalitet genom metaforer

Metaforer är ett redskap som kan användas i analysen av texter (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Med metafor menas att innebörden av ett begrepp eller en företeelse byts ut mot ett bildligt uttryckssätt. Ett typiskt fall är att kalla en kamel för “öknens skepp”, alltså att ett begrepp bildmässigt *är* något (Nationalencyklopedin, u.å. a).

Modalitet i form av ordval

Ett ytterligare redskap som kan användas för att undersöka texten är ordval (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Orden som artikelförfattaren använder sig av har betydelse för hur fenomen framställs. Förstärkande ordval kan betona signifikansen av ett fenomen, medan ett nedtonande ordval gör motsatsen.

4.4 Stämplingsteori

För att analysera den tredje dimensionen, social praktik, räcker det inte med att endast analysera diskurser. Resultatet av diskurser som framförs via en kommunikativ händelse behöver fördjupas för en ökad förståelse av hur de påverkar det sociala sammanhanget. Därför behöver analysen kompletteras med sociologisk teori eller kulturteori (Winther Jørgensen & Phillips 2000).

Inom stämplingsteorin talas det om *avvikelse*. Dessa är inte egenskaper hos grupper eller individer, utan sker i växelverkan mellan avvikare och icke-avvikare. För att kunna förstå

avvikelsens karaktär måste vi också se varför en individ erhåller en avvikande stämpel eller etikett (Giddens 1993). Teorin utgår ifrån en hypotes om att ingen handling är kriminell, avvikande eller normal till naturen. Definitioner av vad som är kriminellt skapas av dem som innehar makten i samhället och görs via utformandet av lagar, polis och domstolsväsende (ibid.). De med tillräckligt maktkapital kan föreskriva vad som anses som normalt i samhället och är därmed de huvudsakliga stämplingskällorna. Samhällets maktstruktur kan ses genom vilka etiketter som sätts på olika kategorier av avvikelser. Avvikelser definieras främst av äldre för yngre, av välbärgade för fattiga, av män för kvinnor samt av etniska majoriteter för minoriteter. Ett exempel på detta kan ses genom barn som "pallar äpplen" eller skolkar från skolan. I välbärgade områden kan detta av föräldrar, polis och lärare uppfattas som en normal del av uppväxten: oskyldiga upptåg som hör till. I fattigare områden tolkas däremot samma aktiviteter som en indikation på ungdomsbrottslighet och kriminalitet (Giddens 1993).

Howard Becker är en viktig person att nämna i relation till stämplingsteorin. Han ses som en av grundpelarna och pratar om hur personer/organisationer med politiskt maktkapital formar diskurser och vem/vilka som stämplas som avvikare (Becker 1963; Sarnecki 2017, s. 83f). Avvikelsen existerar inte förrän omgivningen reagerar på den och "skapar" avvikelsen (ibid.). Som vi sagt ovan har det betydelse vem det är som utför en avvikande handling. En person som av omgivningen uppfattas som brottsling kommer att till en början anses vara skyldig trots att denne inte begått någon kriminell handling, liksom en person som av omgivningen uppfattas följa samhälleliga normer inte kommer att ses som kriminell.

Begreppsparet *primär* och *sekundär avvikelse* är begrepp som används inom stämplingsteorin och introducerades av Edwin Lemert (1951; Sarnecki 2017, s. 83). Den primära avvikelsen är den första händelsen eller normbrytande aktiviteten som exempelvis en ungdom deltar i. Det kan vara att begå ett brott. Lemert argumenterar för att sättet som allmänheten bemöter ungdomens primära avvikelse på kommer att ha betydelse för ungdomens framtida val och identitet. Om reaktionen från allmänheten inte är stor, eller om allmänheten inte ens känner till vad som hänt, kommer ungdomen vanligtvis att växa ur sitt kriminella beteende (Sarnecki 2017). Om ungdomen istället möts av skarpa samhälleliga reaktioner för sin primära avvikelse finns risken att ungdomen påbörjar ett negativt identitetsskapande och möts av starkare och starkare reaktioner från allmänheten för varje avvikande handling som begås. Ungdomen kopplar sin egen identitet till det avvikande beteendet och återfaller i icke-önskvärda handlingar, vilket kallas sekundär avvikelse (ibid.).

Stämplingsteoretikerna har dock fått kritik från rättssystemet. Om stämplingsteorin accepteras som teori innebär det att vårt traditionella sätt att reagera på brott, som normbrytande och straffbara handlingar, endast blir ett sätt att återskapa brott och brottslingar (Sarnecki 2017). Annan kritik består i att det kan vara problematiskt att se ökning av ett avvikande beteende som ett resultat av stämplingen (Giddens 1993). I denna ekvation kan det finnas många faktorer som påverkar, och stämplingen kan inte endast ses som en enskild orsak. Kritiker talar även om att fokus på endast stämplingen kan osynliggöra bakomliggande orsaker till avvikelse som skillnad i attityd, uppfostran och möjligheter. Dessa element påverkar människors beteenden, som i sin tur riskerar att väcka uppmärksamhet hos omgivningen som därefter stämplar det som avvikande (ibid.).

5 Metod och metodologiska överväganden

När induktion och deduktion samspelar benämns detta som abduktion (Svensson 2015). Vår studie har en abduktiv ansats vilket innebär att vi gick in i studien med en aning om att vi ville använda Faircloughs tredimensionella för att analysera vår empiri. Efter vi hade samlat in och börjat koda materialet valdes stämplingsteori för att analysera den tredje dimensionen, social praktik. De teoretiska utgångspunkterna valdes därmed både innan och efter insamling och delvis kodning av nyhetsartiklarna.

I detta avsnitt kommer vi att redogöra för vårt val av metod, urval, bearbetning av empiriskt material, vår tillämpning av Faircloughs tre dimensioner, studiens tillförlitlighet samt de forskningsetiska förutsättningarna vi arbetat efter.

5.1 Val av metod: Kvalitativ textanalys

Vår undersökning är en kvalitativ textanalys, i form av en kritisk diskursanalys med empiriskt material hämtat från nyhetsartiklar i Aftonbladet. Analysen grundar sig i Faircloughs tredimensionella modell för kritisk diskursanalys. Studiens utgångspunkt är inte att undersöka subjektiva upplevelser, utan framställningar av unga lagöverträdare och ungdomskriminalitet. Med detta sagt anser vi att en kvalitativ textanalys är ett adekvat tillvägagångssätt för att analysera framställningar i media och därmed svara på vårt syfte och våra frågeställningar.

Genom att studera texter kan vi bygga en förståelse för hur samhället är konstruerat. Texter påverkar samhällets invånare på så sätt att de bidrar till att forma föreställningar om vad samhället är och bör vara (Boréus 2015). När vi studerar texter undersöks faktorer som har betydelse för hur människor ser på samhället, andra grupper och upprätthållandet av identiteter (ibid.). Det finns alltså ett syfte i att studera texter. Dock förekommer diskussioner kring dokumentets status som studieobjekt, och huruvida det kan ses som en representation av verkligheten eller en version av den (Bryman 2018). Det kan vara frestande att ansluta sig till den första definitionen: att dokumenten utgör ett slags fönster till den sociala verkligheten. En del ifrågasätter dock denna tolkning och menar att dokumenten är en distinkt nivå av verkligheten som bör tolkas utifrån sin kontext (ibid.). Under arbetet med vår studie har vi tagit dessa olika tolkningar i beaktande och valt att luta oss mot den senare definitionen. Vi ser därmed nyhetsartiklarna, vårt empiriska material, som texter vilka framställer en version av hur verkligheten kan vara och inte en definitiv, fastställd verklighet.

Det kan finnas svårigheter att replikera en kvalitativ undersökning (Bryman 2018). Vi ställer oss inte främmande till att andra hade kunnat välja andra tidningar eller artiklar att analysera. Vi är medvetna om att andra också hade kunnat tolka materialet på ett annorlunda sätt och dra annorlunda slutsatser. Vi anser att vår studie tillför en intressant synvinkel på området och vi har försökt att hålla oss så pass transparenta som möjligt i undersökningsprocessen. Vi visar exempelvis vilka artiklar vi använder genom att inkludera dem i referenslistan och vi använder citat för att visa varifrån vi drar våra slutsatser.

Att studera diskurser behöver inte betyda att endast texter studeras. Diskurs går även att undersöka i bilder och tal (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Vår studie kommer endast att fokusera på att studera hur diskurser används i text då vi har begränsat med tid. Att exempelvis studera nyhetsartiklarnas bilder blir ett moment som vi väljer att avstå ifrån. I vår bearbetning samt analys av materialet strävar vi efter att använda Faircloughs tredimensionella analysmodell på ett så följaktigt och precist sätt som möjligt. Den ger oss möjligheten att studera diskurser ur tre olika perspektiv som tillsammans kan ge oss en djupare förståelse för hur texter, som en grundläggande byggsten, inkluderas i formandet av samhället och de individer som lever där. Det finns dock kritiska anmärkningar på Faircloughs modell. Bland annat framkommer det inte en tydlig gräns mellan analysen av den sociala praktiken och den diskursiva. Det finns inte några direktiv kring vilka teorier som kan väljas inom ramen för den tredje, sociala dimensionen, bortsett från sociologisk eller

kulturteori. Det framgår inte heller hur mycket social analys som behövs (Winther Jørgensen & Phillips 2000).

Förtydligas bör även att vi genom vårt sätt att uttrycka oss textmässigt är en slags diskursiv praktik. Genom arbetets gång har vi haft en medvetenhet om kommunikationens betydelse och vi har därför varit noggranna med hur vi valt att formulera oss i texten.

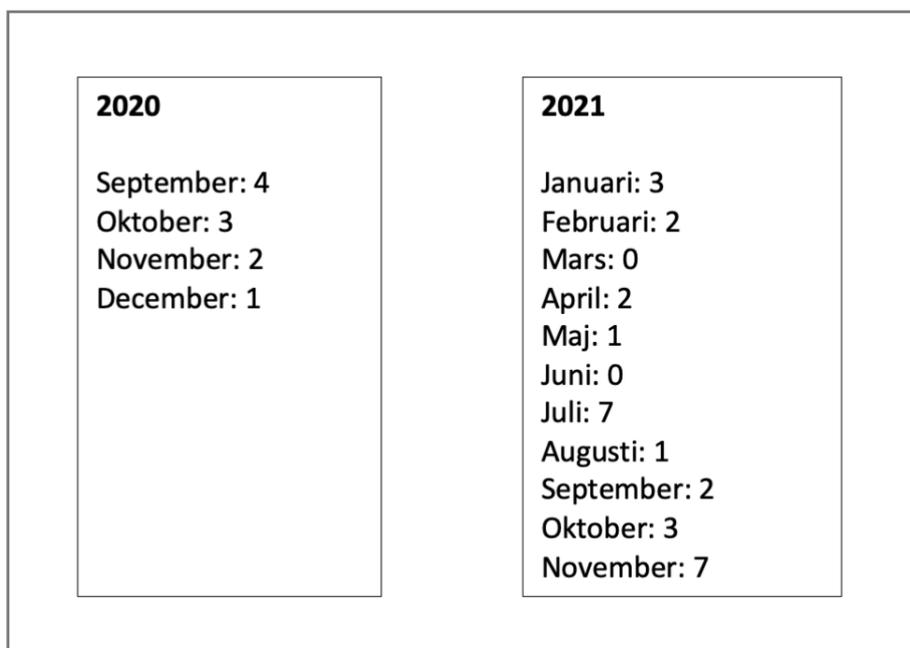
5.2 Urval

Studiens urval är målstyrt, vilket innebär att de empiriska objekten valts ut med grund i undersökningens mål och forskningsfrågor (Bryman 2018). Vi har haft ett antal kriterier för att välja ut våra analysenheter. Först föll valet på nyhetsmedia då dokument, så som nyhetsartiklar, hjälper oss att svara till vårt syfte och våra frågeställningar. Vår uppfattning är att nyhetsartiklar är texter som når en bred del av befolkningen. De är ofta korta och lättlästa, vilket underlättar vår insamling av empiri. Vi har valt att använda oss av artiklar från Aftonbladet, vilket är Sveriges största tidning, med cirka 4 066 000 läsare dagligen (Kantar Sifo 2021). Om räckvidden jämförs med den näst största tidningen Expressen, som har cirka 2 809 000 läsare dagligen (ibid.), kan vi tydligt se att Aftonbladets nyhetsartiklar når ut till fler människor och har därmed ett betydande inflytande på människors syn på unga lagöverträdare och ungdomskriminalitet. Framställningarna kommuniceras genom produktion och konsumtion av media i form av tidningar, både i fysisk form och på nätet.

Då vårt empiriska material blir för omfattande, sett till vår tidsram, vid användandet av fler nyhetsmedier har vi valt att avgränsa studien till Aftonbladet, se vidare diskussion under rubriken *Tillförlitlighet*. Då tidningen är en kvällstidning är vi medvetna om att detta kan påverka studien. Vi upplever att dagstidningars rubriker och nyhetstexter kan uppfattas som försiktigare jämfört med kvällstidningar. Våra valda artiklar kan därmed influeras av det faktum att Aftonbladet har en specifik profil, något som hade varit fallet vid varje valt nyhetsmedie. Aftonbladet beskrivs som en socialdemokratisk kvällstidning (Nationalencyklopedin u.å. b), vilket vi anser är nämnvärt i sammanhanget. Krönikor, debatt- samt ledarartiklar har uteslutits med hänvisning till att tidningar kan ha olika politiska inriktningar.

5.2.1 Urvalsprocess

Efter beslutet om att använda nyhetsartiklar från Aftonbladet påbörjade vi arbetet med vilka kriterier dessa skulle ha. Först valde vi att ha en avgränsad tidsperiod för att få en rimlig mängd data. Då inget jämförande perspektiv appliceras, som att utgå från två olika tidsperioder, fann vi att artiklar från ungefär ett år tillbaka i tiden var rimligt. Genom att utgå från en tidsperiod hoppades vi även finna diskurser och framställningar som är typiska för det samhälle vi lever i just nu. Artiklarna är utgivna från september 2020 till november 2021, och nedan i *Figur 1* redogör vi för vilken månad samt vilket år vardera artikel publicerats. Nyhetsartiklarnas exakta publiceringsdatum går att finna i referenslistan. Vi har inte aktivt påverkat fördelningen av artiklarna sett till tid, utan har endast utgått från våra kriterier.

Figur 1: Tidslinje

Utöver tidskriteriet ville vi även att artiklarna hade en tydlig förbindelse med unga lagöverträdare och ungdomskriminalitet. För att uppnå detta använde vi oss av följande sökord i Aftonbladets digitala sökfunktion: *unga, straff, döm, misstänk, förebyggande, brott, krimin** och *gäng*. Innan vi samlade in vårt slutgiltiga empiriska material gjorde vi en översiktlig genomgång om det fanns empiri att tillgå. Här noterade vi att unga lagöverträdare vid flera tillfällen kopplades till gängkriminalitet, därav tillkom sökordet *gäng*. Sökorden användes i olika kombinationer för att få en bredare utslag i sökfunktionen och för att kunna samla in allt empiriskt material av intresse. Vi sökte efter artiklar fram tills att det inte fanns

fler som matchade våra kriterier. Dessa sparades därefter i ett separat dokument för en grundligare genomgång. Eventuella artiklar som saknade tydlig koppling till unga lagöverträdare och ungdomskriminalitet uteslöts, för att därefter få fram det slutliga empiriska materialet. Totalt består materialet av 38 artiklar, vilka går att finna tillsammans med en URL-länk under rubriken *Empiriskt material: nyhetsartiklar*.

5.3 Bearbetning av empiriskt material

Ett kvalitativt material utmärks av en viss oreda vilket bemöts genom sortering och noggrann genomgång av materialet (Rennstam & Wästerfors 2015). I början av vårt analysförfarande gick vi igenom nyhetsartiklarna och lät materialet styra vår riktning. Materialet var omfattande och vi använde oss av färgpennor för att markera meningar och ord vi fann intressanta. Vi identifierade återkommande mönster i materialet och kunde skriva upp ett antal olika huvudteman. Efter att den initiala sorteringen gett oss en överblick påbörjade vi reduceringen av materialet. I reduceringen skars stora delar bort för att ge plats åt de mest framträdande aspekterna sett ur ljuset av vår studie (ibid.). Efter att läst materialet ett flertal gånger och bearbetat det systematiskt kunde vi minska antalet huvudteman och ge dem passande rubriker. I slutändan kom vi fram till två huvudsakliga teman och fyra underteman. Vi redogör för våra teman under rubriken *Resultat och analys*.

5.4 Analysförfarande och tillämpning av Faircloughs tredimensionella analysmodell

Efter att vi hade tagit fram våra olika teman analyserade vi dem enligt Faircloughs tredimensionella analysmodell. Det väsentliga målet med kritisk diskursanalys är att beskriva kopplingarna mellan social praktik och språkbruk. I Faircloughs modell nås detta genom att fokusera på tre olika dimensioner: diskursiv praktik, text och social praktik. Alla de tre stegen ska finnas med när den kommunikativ händelsen analyseras, i vårt fall en nyhetsartikel. Kopplar vi inte ihop dessa dimensioner blir det endast ord som "hänger i luften" (Winther Jørgensen & Phillips 2000). I följande stycken förklaras de tre dimensionerna och hur vi använt dem i analysen av vårt empiriska material.

Analysen av den diskursiva praktiken involverar produktion och konsumtion av texter (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Den diskursiva praktiken handlar om hur saker utförs

och görs - hur det praktiseras. Vårt främsta fokus ligger därmed vid att se till hur textens författare använder sig av befintliga diskurser samt genrer, och även att se till hur textens mottagare använder dessa när de tolkar och konsumerar texten. Vi ser till hur texter och diskurser förhåller sig till varandra, vilka diskurser som är dominerande och om de utmanar eller befäster sociala strukturer (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Vi har i denna dimension använt begreppet interdiskursivitet för att se hur diskurser används och förändras över tid. Detta gjorde vi genom att jämföra diskurserna som förmedlats i den tidigare forskningen med vår empiri. Om diskurserna förmedlar samma tanke sätt och inte utmanar varandra kännetecknar det en låg interdiskursivitet och vice versa. Vi har dessutom valt att inkludera begreppet intertextualitet inom ramen för den diskursiva praktiken. Här började vi med att kartlägga diskursernas förekomst samt om de var kopplade till en specifik tidsperiod. Detta gjorde vi genom att räkna hur vanliga våra teman vart i relation till allt empiriskt material, och genom att se till artiklarnas publiceringsdatum. Vi sökte även efter vanligt förekommande ord till respektive tema genom att stryka under och markera dem i det empiriska materialet.

När dimensionen text analyseras kan det handla om tal, skrift, bild eller annat kommunikativt medel och är det *faktiska* kommunikativa uttrycket. I textanalysen är de formella dragen viktiga, som vokabulär, då dessa genom lingvistik konstruerar diskurser. Vilka ord och metaforer är det som används och hur? Fokus ligger på den kommunikativa händelsens språkliga uppbyggnad (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Inom denna dimension analyseras texternas egenskaper med hjälp av modalitet. Med utgångspunkt i begreppet vände vi blicken tillbaka till de ursprungliga tidningsartiklarna för att finna ord och satser som vi bedömde värda att analysera och som var utmärkande för varje tema. Även här strök vi under och kategoriserade ord som påverkar hur textens innehåll förmedlas.

Texten och den diskursiva praktiken är delar av den sociala praktiken, vilken är den tredje dimensionen (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Det är i detta sammanhang finner studien sina slutliga konklusioner då frågor om förändring och ideologiska, samhällsåskådliga konsekvenser, förs samman. Studien ser till de strukturer och ideologier som finns i samhället som kan påverka det vi säger och gör, väljer att skriva om och producera. Beroende på vilket sammanhang personer befinner sig i och vad de har för förförståelse för samhället kommer ideologierna se annorlunda ut. Ideologier syns i texten: orden har sitt ursprung i dessa. Frågor vi kan ställa oss är: upprätthåller den diskursiva praktiken den sociala praktiken, eller verkar

de för förändring? Hur förhåller sig den diskursiva praktiken till ojämlika maktförhållanden i samhället, utmanas, döljs de eller förstärks de (Winther Jørgensen & Phillips 2000)? Vi har använt stämplingsteori som kompletterar dimensionen social praktik. I vårt arbete har vi låtit båda ge sitt uttryck i analysen: stämplingsteorin har setts som ett förklarande verktyg till varför den sociala praktiken ser ut som den gör. Vi använde oss återigen av vårt empiriska material, men såg det ur ett stämplingsteoretiskt perspektiv och applicerade det på nyhetsartiklarna.

5.5 Tillförlitlighet

För att bedöma en kvalitativ undersöknings kvalitet finns det olika metoder att tillgå. Ett tillvägagångssätt är att diskutera studiens *tillförlitlighet* och *äkthet* (Bryman 2018).

Tillförlitlighet handlar bland annat om hur resultatet kan överföras till andra miljöer och situationer (Bryman 2018). Vi har fokuserat på nyhetsartiklar i Aftonbladet, men utesluter inte att andra tidningar hade kunnat adderas, eller att en annan tidning kunde använts, för att få fram ett gångbart resultat. Andra nyhetsmedier så som radio, tv eller sociala medier hade också kunnat användas för att analysera samma fenomen. Med detta sagt hade det inte direkt inneburit att samma resultat framförts, då de olika tidningarna och medierna är uppbyggda på olika sätt och präglas av olika element. Se exempelvis diskussionen kring dagstidning och kvällstidning under rubriken *Urval*. Oavsett vilket nyhetsmedie som används vid insamling av empiri anser vi att vår studie tillför en intressant aspekt av hur unga lagöverträdare och ungdomskriminalitet framställs i en stor svensk nyhetstidning.

I bedömningen av studiens tillförlighet ska det finnas en tydlig redogörelse av alla steg samt beslut i processen (Bryman 2018). I studien eftersträvar vi en tydlig framställning av valda tillvägagångssätt och reflektioner kring dessa, se tidigare avsnitt i metodkapitlet. Vårt empiriska material är offentligt publicerat. Kontinuerligt i texten är vi noggranna med att visa när det är vi som reflekterar kring något och när vi refererar till en annan författare eller artikel. I analysavsnittet använder vi oss av citat, direkt hämtade från nyhetsartiklarna, där eventuella stavfel inkluderas. Här får läsaren se vad vi baserar vår analys på med direkt koppling till det empiriska materialet.

Forskning kan inte uppnå full objektivitet, men personliga värderingar ska inte påverka studien (Bryman 2018). Därav anser vi att det är rimligt med en redogörelse för vår förförståelse kring ämnet och målgruppen. Vi har, liksom andra, konsumerat nyhetsmedias rapportering om unga kriminella samt ungdomskriminalitet även om vi inte reflekterat över det som studieobjekt. Vi är medvetna om att vi kan ha förutfattade meningar och omedvetna tankar kring ämnet. Vi har kritiskt hanterat forskning och nyhetsartiklar samt inte låtit våra subjektiva intressen styra. Genom att vrida och vända på vårt empiriska material har vi strävat efter att även se teman som vi från en början inte såg som självklara. En fördel med att vi varit två som gjort studien tillsammans är även att vi har kunnat jämföra våra tolkningar och uppmärksamma varandra på när vår egen förförståelse kan ha tagit plats i våra tolkningar.

Inom ramen för begreppet äkthet kan vi bland annat ställa oss frågan om undersökningen inkluderar alla åsikter och uppfattningar som framkommer i det empiriska materialet (Bryman 2018). I vår studie redogör vi för framträdande diskurser och hur återkommande de är, se avsnitt om *Övergripande teman*. Vi strävar efter att ge en rättvis bild av materialets innehåll, dock är det inom studiens syfte, frågeställningar och metod inte relevant att redogöra för *allt* som sägs.

5.6 Forskningsetiska överväganden

Forskningskravet säger att den forskning som bedrivs ska tjäna samhället och dess individer genom att utveckla de befintliga kunskaperna. De som deltar i forskningsprojekt skyddas av individskyddskravet (Vetenskapsrådet 2002). Då vårt empiriska material består av publicerade nyhetsartiklar från Aftonbladet finns det inga direkta undersökningsspersoner i studien som vi personligen behöver förhålla oss till. Det är inte personernas uttalanden som analyseras, utan framställningar av ungdomskriminalitet och unga lagöverträdare som Aftonbladet återger i sina nyhetsartiklar. Inom ramen för vårt empiriska material förekommer offentliga personers namn, som politiker, då de citeras och återges. I dessa fall har vi valt att inte avidentifiera namnen, då vi anser att det fyller en funktion att inkludera detta, då deras uttalanden har en betydelse i och med den makthavande positionen de innehar.

6 Resultat och analys

Efter att vi bearbetat de utvalda nyhetsartiklarna har vi upptäckt två huvudsakliga teman med tillhörande underteman. Vi har namngett dessa teman efter diskurserna de förmedlar. I vår studie används ordet tema och diskurs synonymt för den språkliga variationens skull. Vi kommer översiktligt att redogöra för dessa under rubriken *Övergripande teman*. Efter det följer en kritisk diskursanalys utifrån Faircloughs tredimensionella modell. Här redovisar vi först den diskursiva praktiken, därefter texten och avslutningsvis den sociala praktiken.

Under genomgången av vårt empiriska material har vi noterat att unga lagöverträdare och ungdomskriminalitet kontinuerligt kopplas till kriminella nätverk, något som behöver definieras ytterligare då det kan tolkas på olika sätt. Därav anser vi att det är passande med ett förtydligande av begreppet, vilket vi gör nedan.

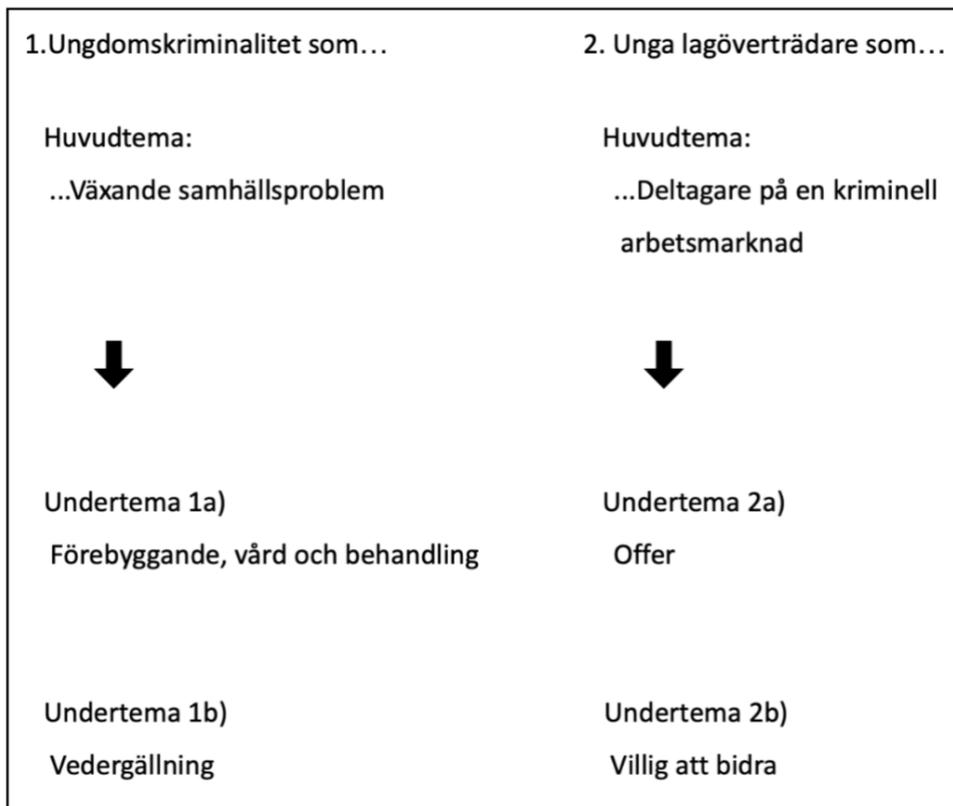
6.1 Kriminella nätverk

Organiserad brottslighet, gängkriminalitet, kriminella gäng och kriminella nätverk är benämningar som ofta används synonymt med varandra. Det finns dock en oklarhet i vad den exakta definitionen av begreppen är enligt en rapport från Brottsförebyggande rådet (2016). En förklaring ges av Nationalencyklopedin, där organiserad brottslighet definieras som "...brottslighet som bedrivs av mer eller mindre väl strukturerade sammanslutningar i syfte att uppnå stora finansiella vinster genom illegala aktiviteter." (u.å c). Den brottsliga verksamheten ska vara nätverksbaserad och vinstinriktad. Det finns en arbetsdelning där "medarbetare" är en del av olika projekt. Verksamheten kan vara synlig och visas utåt med bland annat symboler, maktanspråk och utmanande beteende, men även diskret. Genom trakasserier, hot, våld och korruption underlättas och skyddas brottsligheten (Brå 2021).

6.2 Övergripande teman

I vår empiri har vi identifierat totalt sex teman: två huvudteman med två underteman vardera. I det första huvudtemat ger artiklarna i Aftonbladet en bild av ungdomskriminalitet som ett växande samhällsproblem. Detta ska i sin tur bemötas genom två olika tillvägagångssätt, vilket ger oss två underteman: genom förebyggande insatser, vård och behandling eller genom hårdare straff och kriminalpolitiska åtgärder. I det andra huvudtemat präglas artiklarna i

Aftonbladet av en syn på unga lagöverträdare som deltagare på en kriminell arbetsmarknad. Inom ramen för den kriminella arbetsmarknaden framställs de på två olika sätt, vilket i sin tur ger oss två underteman: den unga lagöverträdaren som ett offer då denne utnyttjas av äldre kriminella inom den organiserade brottsligheten. Det andra undertemat ger oss bilden av en ung person som söker sig till ett kriminellt liv. Våra teman illustreras nedan i *Figur 2*.

Figur 2: Översiktsbild av teman

6.2.1 Ungdomskriminalitet som växande samhällsproblem med underteman

Det första huvudtemat, *ungdomskriminalitet som växande samhällsproblem*, framställs genom ett jämförande perspektiv i Aftonbladets nyhetsartiklar. Ett återkommande inslag i artiklarna är en ökad och grövre våldsanvändning hos ungdomar. I det empiriska materialet ser vi dessutom att ungdomskriminalitet kopplas till gängkriminalitet samt att allt fler yngre blir en del av gängen och dess kriminella verksamhet. Exempelen nedan i *Figur 3* karaktäriserar vårt första huvudtema. Detta och följande urklipp är hämtade direkt från vårt empiriska material.

<p>Ett ökat orosanmälningar om yngre i gängkriminalitet... (Aftonbladet 2020, artikel 33).</p>	<p>...antalet åtal mot 15-17 åringar för mord, mordförsök och medhjälp till mord har ökat stort de senaste åren... (Aftonbladet 2021, artikel 24).</p>
<p>Rekrytering av unga ett allvarligt samhällshot (Aftonbladet 2021, artikel 35).</p>	<p>Allt yngre dras in i gängkriminalitet (Aftonbladet 2020, artikel 33).</p>
<p>Fler minderåriga mördar i gängkrig (Aftonbladet 2021, artikel 2).</p>	<p>Unga i kriminalitet har alltid funnits men det eskalerar, samtidigt som våldet i gängen blir allt grövre... (Aftonbladet 2020, artikel 33).</p>
<p>...allvarlig utveckling vad gäller att allt yngre personer kommer in i kriminalitet... (Aftonbladet 2020, artikel 12).</p>	<p>Fler barn rekryteras av kriminella, det blir vanligare (Aftonbladet 2020, artikel 13).</p>
<p>...ökat stort senaste åren (Aftonbladet 2021, artikel 24).</p>	<p>Det har ökat och gått ner i åldrarna (Aftonbladet 2020, artikel 13).</p>

Figur 3: Urklipp från Aftonbladet, huvudtema Växande samhällsproblem

Det första undertemat har vi valt att kalla för *Förebyggande arbete, vård och behandling*. I detta undertema förespråkas insatser i form av förebyggande arbete, vård och behandling för unga i eller på väg in i kriminalitet. Det talas i termer av att samhället bör prioritera vårdinsatser snarare än tuffa fängelsestraff. Detta utesluter dock inte alltid längre strafftider ifall det ger större möjlighet till vård och behandling. Undertemat genomsyras därmed av att samhället har ett viktigt ansvar i att förebygga ungdomskriminalitet, samt att behandla och inte endast straffa de redan kriminella ungdomarna. Exempler nedan i *Figur 4* karaktäriserar vårt första undertema.

<p>Viktigt att behandla unga brottslingar (Aftonbladet 2021, artikel 8).</p> <p>Arbeta förebyggande så att färre unga och barn dras till gängen (Aftonbladet 2020, artikel 11).</p> <p>Men vi behöver se över hur vi ska anpassa vården och insatserna för dem, det behövs helt andra förutsättningar för att nå resultat (Aftonbladet 2021, artikel 28).</p> <p>Det behövs insatser under institutionstiden, men framförallt efteråt måste man vara på tå och fånga upp dem och ge mycket stöd och hjälp... (Aftonbladet 2021, artikel 2).</p> <p>Vill se en satsning på behandling av unga brottslingar... (Aftonbladet 2021, artikel 8).</p>	<p>...betonar vikten av vård för att lämna brottsbanan (Aftonbladet 2021, artikel 28).</p> <p>Viktigt att komma in tidigt i barnens liv, innan dessa fått kontakt med kriminella grupperingar (Aftonbladet 2020, artikel 33).</p> <p>...bra att försöka nå dem genom vård och behandling, snarare än att låsa in dem (Aftonbladet 2021, artikel 28).</p> <p>Det är viktigt att kriminalvården får resurser för att förstärka behandlingsinsatser för unga (Aftonbladet 2021, artikel 8).</p> <p>Måste fångas upp (Aftonbladet 2021, artikel 2).</p>
---	---

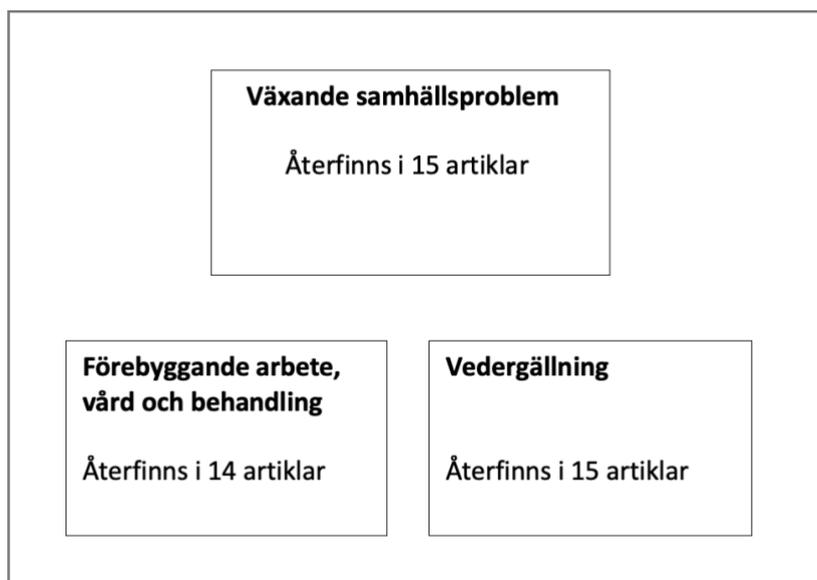
Figur 4: Urklipp från Aftonbladet, undertema Förebyggande arbete, vård och behandling

Det andra undertemat talar om hårdare straff som lösning på ungdomskriminalitet som växande samhällsproblem. Vi har valt att benämna undertemat *Vedergällning*. Här används en tuffare retorik där de unga lagöverträdarna ska ta konsekvenserna för sina brottsliga handlingar. Det talas om hårdare sanktioner där fängelse och längre strafftider förespråkas. Konsekvenser är ett centralt element och ska inte begränsas till att endast användas för vuxna utan också för unga som begår brott. Exempelen nedan i *Figur 5* karaktäriserar vårt andra undertema.

<p>Straffrabatten är för generös (Aftonbladet 2021, artikel 1).</p> <p>Lagstiftningen måste skärpas (Aftonbladet 2021, artikel 1).</p> <p>...rimligt att man får fulla konsekvenser av sitt handlande (Aftonbladet 2021, artikel 1).</p> <p>Regeringen går vidare med förslaget om slopad straffrabatt för unga. – Är du 18 år är du fullt ansvarig för dina handlingar (Aftonbladet 2021, artikel 5).</p> <p>Man måste se till att man förlänger påföljden för grova brott som begås av 15-17 åringar (Aftonbladet 2021, artikel 8).</p>	<p>Backar inte – straffrabatt ska bort för unga (Aftonbladet 2020, artikel 20).</p> <p>Även 15-åringar ska kunna få fängelse (Aftonbladet 2021, artikel 10).</p> <p>Fyra års vård är inte ett tillräckligt hårt straff... (Aftonbladet 2021, artikel 19).</p> <p>...tror att längre straff kan ha en avskräckande effekt på unga kriminella (Aftonbladet 2021, artikel 15).</p> <p>...vill att straffrabatten tas bort helt för alla mellan 18 och 21 år (Aftonbladet 2020, artikel 20).</p>
---	--

Figur 5: Urklipp från Aftonbladet, undertema Vedergällning

I *Figur 6* följer en översikt av det första huvudtemat och dess undertemans förekomst i vårt empiriska material.

Figur 6: Sammanfattning, förekomst av det första huvudtemat med underteman

6.2.2 Unga lagöverträdare som deltagare på en kriminell arbetsmarknad med underteman

I det andra huvudtemat, *unga lagöverträdare som deltagare på en kriminell arbetsmarknad*, beskrivs den unge som en arbetstagare med en roll inom den organiserade brottsligheten. De benämns exempelvis som springpojkar åt äldre, högre uppsatta personer i nätverken. Det finns också en möjlighet att klättra karriärmässigt och få ytterligare ansvarsområden. Nyhetsartiklarna pekar också på att unga lagöverträdare rekryteras, anlitas och lejs in i brottslighet. De söker eller söks upp för att erhålla en tjänst inom ett kriminellt nätverk och ses som en bidragande kraft på den kriminella arbetsmarknaden. Exempelen nedan i *Figur 7* karaktäriserar vårt andra huvudtema.

<p>Vår uppfattning är att 17-åringen, som endast var 16 år vid brottstillfället, är att anse som en springpojke... (Aftonbladet 2021, artikel 25).</p> <p>Barn och unga som rekryteras in i kriminalitet... (Aftonbladet 2020, artikel 3).</p> <p>Rekryteras av kriminella (Aftonbladet 2020, artikel 13).</p> <p>...rekryteringen av unga till kriminella nätverk (Aftonbladet 2020, artikel 13).</p> <p>Nu måste vi få stopp på nyrekryteringen till gängen (Aftonbladet 2021, artikel 17).</p>	<p>Brottsutredarna tror att de anlitas för ett uppdrag eftersom de inte var kända i området... (Aftonbladet 2021, artikel 27).</p> <p>De flesta bedöms vara springpojkar medan ett fåtal redan har fått tyngre roller i den undre världen (Aftonbladet 2020, artikel 32).</p> <p>...kommunpolis i Botkyrka, förklarar hur utstuderat gängen arbetar med att rekrytera barn (Aftonbladet 2020, artikel 32).</p> <p>De identifierar vilka de kan rekrytera... (Aftonbladet 2021, artikel 30).</p> <p>...även barn så unga som nio-tio år värvas (Aftonbladet 2020, artikel 33).</p>
---	---

Figur 7: Urklipp från Aftonbladet, huvudtema Unga lagöverträdare som deltagare på en kriminell arbetsmarknad

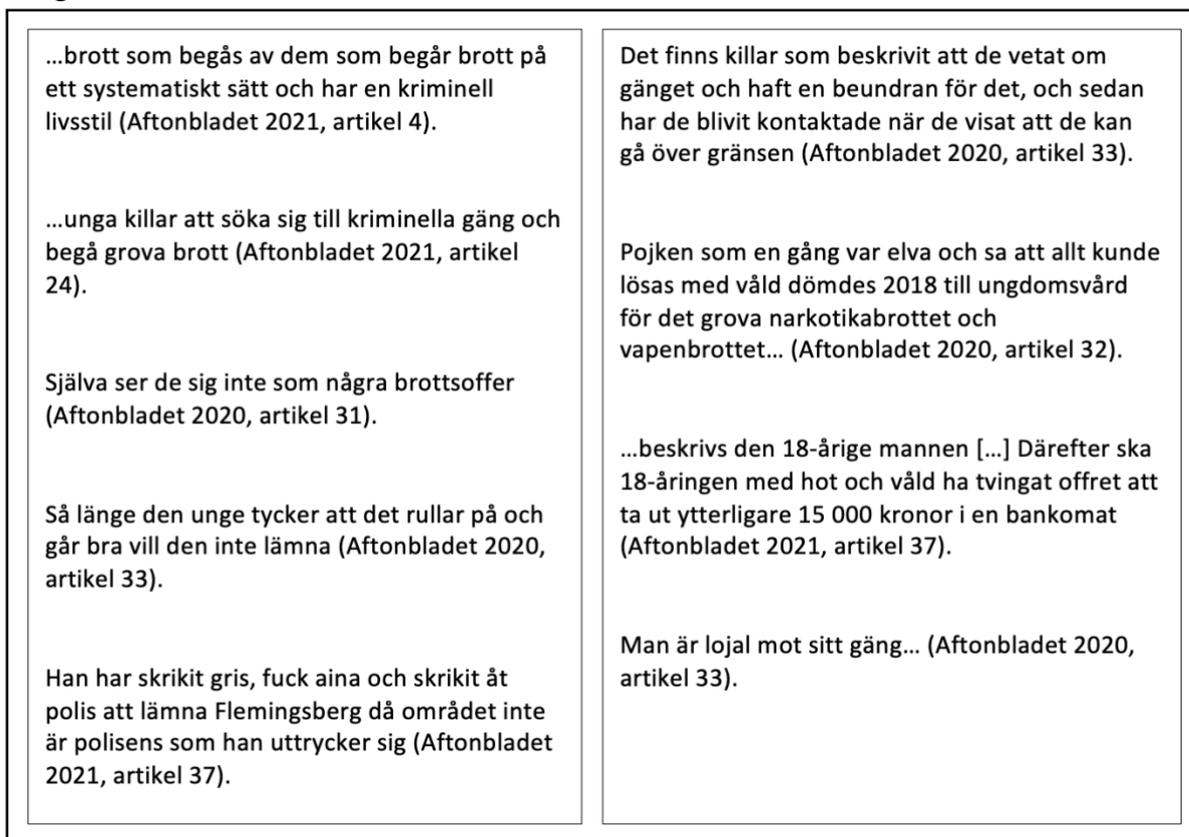
Det första undertemat har vi valt att ge namnet *Offer på en kriminell arbetsmarknad*. Flera artiklar beskriver att den unge lagöverträdaren utnyttjas av äldre kriminella för sina tjänster eller att samhällets insatser inte räckt till för att hålla unga borta från kriminaliteten. Även den ungas utvecklade kognitiva förmåga nämns som en aspekt i framställandet som offer då de

är lätta att lura och har ett utvecklat konsekvenstänk. Exempen nedan i *Figur 8* karaktäriserar detta undertema.

<p>...de lockas att bära vapen eller narkotika åt äldre medlemmar (Aftonbladet 2021, artikel 1).</p> <p>Det kommer fortfarande vara de unga som tvingas göra 'grovjobbet' (Aftonbladet 2021, artikel 14).</p> <p>...uttryckt oro för att äldre ungdomar skulle använda honom för morduppdrag (Aftonbladet 2021, artikel 16).</p> <p>...utnyttja barn i kriminell verksamhet (Aftonbladet 2020, artikel 23).</p>	<p>...barnet utnyttjas i brottslig verksamhet (Aftonbladet 2020, artikel 23).</p> <p>Det är så fruktansvärt cyniskt att gå på de allra yngsta för att utnyttja dem och sen och lämna dem åt sitt öde (Aftonbladet 2021, artikel 26).</p> <p>Gängen utnyttjar barnen maximalt (Aftonbladet 2020, artikel 32).</p> <p>De är lättare att lura att begå brott (Aftonbladet 2021, artikel 8).</p> <p>Det finns indikationer på att nätverken medvetet utnyttjar unga på grund av lägre straffskalor och begränsade möjligheter till tvångsmedel som gäller, även för att begå de allra grävsta brotten så som mord... (Aftonbladet 2021, artikel 35).</p>
---	--

Figur 8: Urklipp från Aftonbladet, undertema Offer på en kriminell arbetsmarknad

Det andra undertemat benämns i studien som *Villig att bidra på en kriminell arbetsmarknad*. Här beskrivs den kriminella karriären som självvald då den unge lagöverträdaren söker sig till brottsliga grupperingar. Den unge är lojal mot sitt gäng och sin kriminella omgivning. Exempen nedan i *Figur 9* karaktäriserar vårt andra undertema.

Figur 9: Urklipp från Aftonbladet, undertema Villig att bidra på en kriminell arbetsmarknad

I *Figur 10* följer en översikt av det andra huvudtemat och dess undertemans förekomst i vårt empiriska material.

Figur 10: Sammanfattning, förekomst av det andra huvudtemat med underteman

6.3 Dimension: Diskursiv praktik

För att analysera den *diskursiva praktiken* inom en kommunikativ händelse, i vårt fall nyhetsartiklar, vänder vi blicken mot de diskurser och genrer som framkommer i produktionen och konsumtionen av texten. Språkbruket artiklarnas textförfattare använder sig av bygger på redan etablerade diskurser och genrer, vilka textmottagaren använder sig av dessa när texten därefter konsumeras och tolkas (Winther Jørgensen & Phillips 2000). I vår analys av den diskursiva praktiken används begreppen *interdiskursivitet*, *intertextualitet*, *diskursiv reproduktion* samt *textuell reproduktion*.

6.3.1 Interdiskursivitet: hur diskurserna används

Att analysera interdiskursiviteten innebär att vi undersöker hur olika diskurser uttrycks inom och mellan olika diskursordningar. En hög nivå av interdiskursivitet är tecken på att diskursen är på väg att förändras, vilket innebär att nya diskursiva element införlivas. En låg nivå av interdiskursivitet pekar på en reproduktion av bestående diskurser (Winther Jørgensen & Phillips 2000).

Vid framställningen av *Ungdomskriminalitet som växande samhällsproblem* ser vi likheter med tidigare diskurser - de följer därmed diskursordningen som finns i nyhetsmedia. Artiklarna befäster redan etablerade diskurser genom att rent konkret reproducera dem genom benämningar som: "...Ökat stort senaste åren..." (Aftonbladet 2021, artikel 2) samt "Ett dystert rekord slogs 2019..." (Aftonbladet 2021, artikel 24). Textförfattaren hänvisar därmed till att ungdomskriminaliteten ökar, och har gjort det under åren med en ständig uppgång, se även *Figur 3*. En befintlig diskurs blir därmed fastslagen genom att återge den i texten. Artiklarna fokuserar också främst på ökad våldsanvändning och våldsbrott, något som kan ses i citatet "Det brutala skjutvapenvåldet har ökat kraftigt bland minderåriga..." (Aftonbladet 2021, artikel 2). Detta är ett redan etablerat sätt som används i mediernas framställan av ungdomsbrottslighet, vilket vi kunnat urskilja i den tidigare forskningen (jfr. Estrada 1999). Mot bakgrund av att artiklarna inte använder sig av nya formuleringar och diskurser ser vi därmed att interdiskursiviteten för temat *Ungdomskriminalitet som växande samhällsproblem* är låg och att diskursen inte är under förändring.

I vårt undertema *Förebyggande arbete, vård och behandling* kan vi se likheter med det alternativa narrativet som Flynn, Halsey och Lee (2021) förespråkar. De pratar bland annat

om att unga lagöverträdare är en grupp som behöver socialt stöd, vilket också framgår i vårt empiriska material, se *Figur 4*. Diskurser om samhällets ansvar och sociala skyddsnät kan vi historiskt se i den tidigare forskningen (jfr. Pollack 2001). Detta är ett synsätt som har funnits länge och är något som efterlyses då det framställs som att det aldrig når upp till en tillräcklig nivå. Insatserna behöver därmed förstärkas:

Det handlar om att ge föräldrar mer stöd så att de kan bli trygga i sin roll. Mer resurser i skolan så att barn inte redan vid åtta års ålder känner att det inte fungerar. Det behövs ett långsiktigt förebyggande arbete och samarbete mellan socialtjänst, skola, polis och bup... (Aftonbladet 2020, artikel 33).

Undertemat bygger därmed på redan bestående diskurser sett till hur ungdomskriminalitet ska bemötas genom förebyggande insatser, vård och behandling, vilket i sin tur är ett tecken på låg interdiskursivitet. Med andra ord använder nyhetsmedia diskurser på ett sätt som gjorts bakåt i tiden (jfr. Pollack 2001).

En interdiskursiv blandning kan däremot skönjas i vårt andra undertema *Vedergällning* då vi kan tyda en bestraffningsdiskurs (jfr. Flynn & Halsey & Lee 2021). Avskräckningsretorik och hårdare straff är något som vi ser i relation till diskurser kring vuxna kriminella. I vårt empiriska material ser vi hur hårdare straff även nämns som lämpligt för yngre lagöverträdare, se *Figur 5*. Den redan etablerade bestraffningsdiskursen flyttas därmed ner i åldrarna, något som kan urskiljas i citatet: “‘Det krävs en ny och betydligt strängare syn på ungdomar och unga vuxna som begår allvarliga brott’, skriver Forssell” (Aftonbladet 2021, artikel 10). Artiklarna reproducerar därmed en befintlig bestraffningsdiskurs, dock ser vi ett tecken på en förändring i diskursordningen när nu även yngre inkluderas.

I framställningen av *Den unga lagöverträdaren som deltagare på en kriminell arbetsmarknad* ser vi att det empiriska materialet beskriver unga lagöverträdare med kriminella gäng som arbetsgivare, se *Figur 7*. Gängen beskrivs främst som roten till kriminaliteten, och inte individuella faktorer (jfr. Pollack 2001). Denna framställning anknyter därmed till en diskurs från tidigare forskning, något som kan ses i följande textutdrag: “...barn - som rekryteras för att utföra allvarliga brott.” (Aftonbladet 2021, artikel 21). Temat befäster tanken om att organiserad brottslighet är orsaken till att ungdomar hamnar i kriminalitet.

I majoriteten av våra artiklar som beskriver unga lagöverträdare som delaktiga på en kriminell arbetsmarknad framställs de som offer och *inte* som villiga att bidra inom denna arbetsmarknad, se *Figur 10*. Vår empiri skiljer sig här från den tidigare forskningen vilken menar att media framställer unga lagöverträdare som onda personer, vuxna nog att förstå innebörden av sina val och gärningar (jfr. Faucher 2009; Julios-Costa 2017). Att framställa unga lagöverträdare som offer kan därmed tolkas som ett nytt sätt att beskriva unga lagöverträdare, se *Figur 8*. Å andra sidan ser vi inte att diskursen av barn som tvingas arbeta och rekryteras är något nytt i sig. Att barn och unga utnyttjas och blir lurade till att utföra arbete är ett redan etablerat uttryckssätt som nu också kommit att införlivas i framställningen av unga lagöverträdare i Aftonbladets nyhetsartiklar. Vad vi ser är att en diskurs från en annan diskursordning införs när Aftonbladet skriver om unga lagöverträdare. Barn som utnyttjas i syfte att utföra kriminella handlingar är inte något vi tydligt kunnat urskilja i tidigare forskning. Vi ser därför denna typ av framställning som ett förändrat sätt att tala om unga lagöverträdare. Exempel på citat som kan relateras till framställningen om unga lagöverträdare som offer är:

I kartläggningen lyfts även fram att de kriminella nätverken fortfarande rekryterar och använder minderåriga för att utföra allvarliga brott. (Aftonbladet 2021, artikel 35).

Citatet visar på hur unga lagöverträdare inte har något att säga till om utan att de följer order. De är lätta byten för gängen som endast ser dem som enkelt tillgänglig arbetskraft.

I det empiriska materialet kan vi också skönja en motbild till unga lagöverträdare som offer, nämligen att de aktivt söker sig till gängen i undertemat *Villig att bidra på en kriminell arbetsmarknad*, se *Figur 9*. Detta undertema har desto fler likheter med den tidigare forskningen (jfr. Julios-Costa 2017; Faucher 2009). Här reproduceras en befintlig diskurs som säger att de unga lagöverträdarna själva väljer att bidra på den kriminella arbetsmarknaden, se följande citat:

Det handlar om en socialisering och kvalificering in i gängen. De yngre gör det här för att avancera i den kriminella hierarkin, visa att de duger och att de är någon i den kriminella miljön. (Aftonbladet 2021, artikel 2).

Citatet ovan bygger på tidigare diskurser och följer därmed den aktuella diskursordningen som gäller för nyhetsmedia när de skriver om unga lagöverträdare.

6.3.2 Intertextualitet: hur texterna bygger på varandra

När begreppet intertextualitet används analyserar vi hur texter bygger på andra texter. Ett sätt att visa på graden av intertextualitet är att studera ifall en diskursiv reproduktion går att skönja. Graden av intertextualitet går även att visa genom en textuell reproduktion, där vi undersöker hur texter rent konkret bygger på varandra utifrån vilka ord och formuleringar som används (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Våra artiklar sprider sig över 13 månader, från september 2020 till november 2021, och vi finner därför ett intresse i att undersöka om de olika temans förekomst är koncentrerade runt bestämda tidsperioder.

Vårt första huvudtema, *Ungdomskriminalitet som växande samhällsproblem*, framkommer i 15 av de totalt 38 artiklarna. I vårt empiriska material ser vi att diskursens förekomst är jämnt fördelad under tidsperioden. Vår tolkning är därmed att temat är återkommande och att intertextualiteten kan ses som hög under årets gång. Vid konsumtion av tidningsartiklarna påminns läsaren om diskursen fortlöpande, det vill säga att diskursen reproduceras. I dessa 15 artiklar uttrycks ungdomskriminalitet som ett växande samhällsproblem retoriskt genom att använda formuleringar som: en allvarlig utveckling, allt fler, kryper allt lägre ner i åldrarna samt ökat/ökar. Dessa används återkommande i artiklarna och visar på en textuell reproduktion, se även *Figur 3*.

Undertemat *Förebyggande arbete, vård och behandling* framkommer i 14 av empirins sammanlagt 38 artiklar. Även dessa artiklar är spridda jämnt över tidsperioden och diskursen reproduceras kontinuerligt. Ord och formuleringar som: behandla/behandling, vård, arbeta förebyggande, stötta och insatser är text som reproduceras och återkommer frekvent i undertemats artiklar, se *Figur 4*. Det gör att intertextualiteten kan ses som jämn och hög.

Vedergällning som undertema går att finna i 15 av de 38 utvalda artiklarna. Till skillnad från temana ovan kan vi se en koncentration av nyhetsartiklar med fokus på *Vedergällning* under andra hälften av 2021 (juli-november). Detta visar på en hög intertextualitet under den nämnda tidsperioden. Den empiriska tidsperiodens första hälft talar sällan om *Vedergällning* och vi finner därför att denna period har en lägre intertextualitet. I temat finner vi en

återkommande diskursiv framställning av hur samhället ska bemöta unga kriminella, det vill säga med krafttag och skärpta regler. Artiklarna under den andra hälften av 2021 sammanfaller med politiska diskussioner och förslag kring en slopad straffrabatt för grovt kriminella 18–20 åringar samt skärpta straff för minderåriga. Artiklarnas texter liknar varandra då artikelförfattarna hänvisar till liknande händelser, exempelvis en pressträff med justitieminister (i dagsläget även inrikesminister) Morgan Johansson. Vi har funnit en textuell reproduktion då ord och formuleringar som: strängare straff, skärpt/skärpta, hårt/hårdare och slopad straffrabatt återkommer, se *Figur 5*. Detta tolkas som en lag och ordnings-retorik där medier talar om vedergällning genom straff (jfr. Flynn, Halsey & Lee 2021).

Vårt andra huvudtema, *Unga lagöverträdare som deltagare på en kriminell arbetsmarknad*, förekommer i 21 av 38 artiklar. Temat återkommer med jämna mellanrum under tidsperioden, vilket innebär en hög intertextualitet. Det går också att identifiera en textuell reproduktion av återkommande ord. De vanligaste orden som beskriver detta huvudtema är: rekrytera och springpojke, se *Figur 7* och de följande citaten: “...rekryteringen av unga till kriminella nätverk” (Aftonbladet 2020, artikel 13) samt “Yngre är springpojkar åt äldre...” (Aftonbladet 2020, artikel 33). Genom att använda liknande eller samma ord för att beskriva unga lagöverträdare på en kriminell arbetsmarknad ser vi att texterna kan kopplas till varandra.

Undertemat *Offer på en kriminell arbetsmarknad* förekommer i 21 av 38 artiklar, med andra ord lika många gånger som huvudtemat ovan. Även här ser vi att diskursen reproduceras med en jämn spridning över hela tidsperioden, vilket tyder på att temat har en hög intertextualitet. Att undertemats texter också bygger på varandra kan vi se då ord som: utnyttja/utnyttjas och används/använder återfinns i anslutning till kriminella gäng, se *Figur 8*.

Undertemat *Unga lagöverträdare som villig att bidra på en kriminell arbetsmarknad* förekommer i 9 av 38 artiklar. Undertemat förekommer inte många gånger i relation till vårt sammanlagda empiriska material. Vi kan inte heller se att nyhetsartiklarna sammanfaller under någon specifik tidsperiod och en tydlig textuell reproduktion går inte att urskilja sett till återkommande ord samt fraser. I enstaka fall förekommer ordet *söka* (sig till kriminella gäng) i artiklarna, se *Figur 9*. Vi kan därmed dra slutsatsen att undertemat har en låg intertextualitet, det vill säga att artiklarna inte explicit bygger på varandra.

I analysen av den diskursiva praktiken har vi diskuterat hur vår empiri förmedlar olika typer av diskurser och hur de förhåller sig till varandra interdiskursivt. Vi har även visat på hur vårt empiriska material bygger på varandra genom att visa på intertextualitet i form av diskursiv reproduktion samt textuell reproduktion. Vi kommer nu att analysera textdimensionen i Faircloughs modell för kritisk diskursanalys.

6.4 Dimension: Text

I dimensionen *text* ser vi till nyhetsartiklarnas lingvistiska uppbyggnad. Analysen inriktar sig på de formella dragen som utformas i texten och hur dessa rent språkligt konstruerar diskurser och genrer (Winther Jørgensen & Phillips 2000) Vi kommer att använda oss av begreppet *modalitet* för att undersöka texten, med fokus på *instämmande modalitet*, *objektiv modalitet*, *metaforer* samt *ordval*.

6.4.1 Växande samhällsproblem med underteman

I huvudtemat *Växande samhällsproblem* kan vi identifiera att Aftonbladets artiklar använder sig av objektiv modalitet och förstärkande ordval genomgående, se *Figur 3*. Ett exempel är: “Det brutala skjutvapenvåldet har ökat kraftigt bland minderåriga.” (Aftonbladet 2021, artikel 2). I detta citat formuleras dessutom som en sanning genom objektiv modalitet: att skjutvapenvåldet ökar kraftigt *är* ett faktum, och inte något som artikelförfattaren tolkar som ett faktum. Vi kan också se hur ordvalet “kraftigt” förstärker budskapet och signalerar inte bara ökande, utan *kraftigt* ökande problematik. Textförfattaren bestämmer därmed vad som definieras som kraftigt ökande och denna subjektiva bedömning framställs genom förstärkande ordval. Liknande resonemang går dessutom att föra kring citatet: “Rekryteringen av unga ett allvarligt samhällshot” (Aftonbladet 2021, artikel 35). Genom det förstärkande ordet “allvarligt” framförs det som ett prioriterat samhällshot, något som samhällets resurser skall riktas mot.

I artikel 22, 26, 29 och 35 formuleras det att “Gängkriminaliteten kryper ner i åldrarna...” (Aftonbladet 2021, artikel 29). Här beskrivs att allt yngre personer blir en del av de kriminella gängen genom metaforen “kryper”. Vi tolkar användandet av denna metafor som ett sätt att beskriva en långsam och tystlåten process som sker bakom ryggen på samhällets brottsbekämpande instanser.

I undertemat *Förebyggande arbete, vård och behandling* har vi funnit intressanta ordval som pekar på att förebyggande arbete och vårdinsatser är viktigt i arbetet med ungdomskriminalitet. Ordet “viktigt” förekommer i flera artiklar och syftar inte bara till att insatser behöver tillsättas utan även att insatserna behöver utvecklas, se *Figur 4*. Detta kan exempelvis också tydas i följande citat som är hämtat ur en intervju med en kriminolog:

Det är viktigt att kriminalvården får resurser för att förstärka behandlingsinsatser för unga. Så att den här tiden blir mer meningsfull, för fängelse skadar alltid individen. Det gäller att minimera dessa skador, säger han. (Aftonbladet 2021, artikel 8).

Här får ordet en förstärkande betydelse då detta ordval pekar på behandlingsinsatser för unga som det primära sättet att bekämpa upprepad ungdomskriminalitet. Genom ordval som “mer” meningsfull syftar även texten till att en förbättring gällande insatser behövs. I citatet kan vi dessutom se att Aftonbladet lyfter fram uttalanden som förmedlar en hög grad av instämmande. Genom att använda ordet “är” ser vi hur behandling framställs som en sanningsenlig, essentiell faktor. Om vi istället hade omformulerat meningen till: “Det kan vara viktigt att kriminalvården får resurser för att förstärka behandlingsinsatser för unga”, minskar graden av säkerhet i satsen. Samma mening, men med en förändring sett till instämmande modalitet, ger därmed skilda tolkningar.

I undertemat *Vedergällning* använder artikelförfattarna främst ordval som syftar till en förändring om hur vi som samhälle ser på ungdomskriminalitet, se *Figur 5*. Politiker återges med åsikten att det krävs en strängare syn på ungdomskriminalitet. Ett tydligt exempel lyder: “Det krävs en ny och betydligt strängare syn på ungdomar och unga vuxna som begår allvarliga brott.” (Aftonbladet 2021, artikel 10). Här ser vi att det förstärkande ordet “betydligt” används för att göra påståendet mer slagkraftigt, det räcker inte med en strängare syn på ungdomar och unga vuxna som begår allvarliga brott utan synen behöver bli *betydligt* strängare. Detsamma kan ses i följande citat: “För att människor ska känna sig trygga måste de som begår brott mötas av en kraftfull reaktion från samhällets sida.” (Aftonbladet 2021, artikel 4). Här används det förstärkande ordet “kraftfull” för att betona budskapet. I citaten går det också att tyda en instämmande modalitet då de är påståenden som utstrålar hög säkerhet genom att synen *ska* skärpas och en kraftfull reaktion *ska* till.

6.4.2 Deltagare på en kriminell arbetsmarknad med underteman

I huvudtemat *Deltagare på en kriminell arbetsmarknad* kan vi se att unga lagöverträdare framställs som springpojkar åt äldre kriminella, se *Figur 7*. Detta ordval har enligt vår tolkning en negativ klang och pekar på att den unge lagöverträdaren har en roll långt ner i den kriminella hierarkin. Detta kan ses i följande citat: "Yngre är springpojkar åt äldre..." (Aftonbladet 2020, artikel 33). Här kan vi även se en hög grad av instämmande modalitet då uttalandet förmedlar en säkerhet. De unga lagöverträdarna generaliseras till att vara springpojkar till äldre i citatet och "drar alla över en kam". I vårt empiriska material ser vi att orden "rekryteras" och "anställs" nämns i anslutning till unga lagöverträdare. Detta leder i sin tur till att de framställs som deltagare på en kriminell arbetsmarknad då ordvalen går att koppla till en rekryteringsprocess. Följande citat visar på detta: "Han berättade att rekryteringen dit ofta sker i en glidningsprocess, och brukar inledas med att pojkarna närmar sig unga män i nätverket för att erbjuda sina tjänster." (Aftonbladet 2020, artikel 31). Här ser vi även att ordvalen "erbjuda sina tjänster" ansluter till idén om att den unga lagöverträdaren söker ett arbete.

I undertemat *Offer på en kriminell arbetsmarknad* har vi identifierat att ordet "utnyttjas" återkommande används i anslutning till orden "barn" och "pojkar", se *Figur 8*. Vi tolkar ordvalen som personer under 18 år, och därför drar vi slutsatsen att det främst är minderåriga som framställs som offer. De minderårigas ålder framgår också explicit i flera av dessa nyhetsartiklar. Undertemat ser därför ut att ha en åldersgräns, vilket vi kan se i följande citat: "...utnyttja barn i kriminell verksamhet." (Aftonbladet 2020, artikel 23) och "Det är svårt att lämna ett kriminellt nätverk, speciellt för pojkar som utnyttjas." (Aftonbladet 2020, artikel 31). Vår analys visar på att unga lagöverträdare framställs som offer på en kriminell arbetsmarknad fram tills att de blir myndiga sett till de ordval som görs. I vår empiri signaleras instämmande modalitet genom att unga lagöverträdare *är* offer vilket kan ses i citaten ovan. Formuleringarna visar på en hög säkerhet då påståendet uttrycks som sanning. Instämmandet kan ses i relation till en omformulering av det senast nämnda citatet, där satsen "det kan vara svårt att lämna ett kriminellt nätverk" istället förmedlar en mindre grad av säkerhet. Vad händer då med personer som fyllt 18? Blir kriminaliteten plötsligt självvald? Detta leder oss in på vårt andra undertema, *Villig att bidra på en kriminell arbetsmarknad*.

I detta undertema ser vi att ordval som “killar”, och inte “pojkar” eller “barn” likt resonemanget ovan, främst används i framställningen av unga lagöverträdare som villiga att bidra på en kriminell arbetsmarknad, se *Figur 9*. Genom dessa ordval framställs de som äldre. I dessa artiklar talas det också mer om deras gärningar och hur de söker sig till kriminaliteten, exempelvis: “...i huvudsak handlar ökningen om skjutvapenvåld hos ungdomar i storstäderna som försöker ge sig in i en kriminell karriär.” (Aftonbladet 2021, artikel 2). Satsen “söka sig till” eller “försöker ge sig in” tolkar vi som att den unga personen vill bidra till sitt kriminella gäng. Det förmedlas alltså en frivillighet från den unga personen, jämfört med ordval som används i artiklar från ovanstående undertema så som “utnyttjas” och “används”. I samma artikel återfinns även citatet “De yngre gör det här för att avancera i den kriminella hierarkin...” (Aftonbladet 2021, artikel 2) vilket utsänder en säkerhet i påståendet. Det talas inte om att några eller vissa yngre gör det här, och talar därför för alla.

I analysen av dimensionen text har vi utifrån begreppet modalitet diskuterat hur texternas egenskaper förmedlar de olika diskurserna genom sina lingvistiska drag. Nedan följer analysen av den sista dimensionen, social praktik.

6.5 Dimension: Social praktik

Vi ska nu skifta fokus och se till den bredare *sociala praktiken*, vilken den kommunikativa händelsen samt text- och diskursiv praktik är en del av. Genom att analysera denna dimension ser vi till hur dessa formar och formas av varandra och vilka konsekvenser det får för den sociala praktiken (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Detta kommer vi göra med hjälp av stämplingsteori och dess begrepp *stämplingskälla*, *avvikare*, *primär-* samt *sekundär avvikelse*. Vi kommer även använda oss av Cohens begrepp *moralpanik*.

6.5.1 Framställningar ur ett stämplingsteoretiskt perspektiv

Aftonbladet framställer ungdomskriminaliteten som ett växande samhällsproblem och påverkar därmed de cirka 4 miljoner dagliga läsarnas bild av detta fenomen. Då nyhetsartiklarna ger en bild av att ungdomskriminaliteten ökar och blir grövre samt att allt yngre blir involverade i gängkriminalitet påverkar detta den sociala praktiken. Genom att artiklarna pekar på att en specifik grupp som källan till oro och ökning etableras ett “Vi och dem” (jfr. Pollack 2001; Cohen 2011). Att grupper, ofta den yngre generationen, kan hållas

ansvariga för ett upplevt fenomen är utmärkande för moralpanik (jfr. Pollack 2001; Cohen 2011). Detta kan ses genom citatet:

De här ungdomarna är oerhört nojiga och det är något som vi ser med den ökade våldsanvändningen, en normförändring. Tidigare tog man till en kniv eller använde vapen som skrämsekäpp, nu går man in och skjuter. (Aftonbladet 2021, artikel 21).

Det är inte endast kriminaliteten som ökar utan också våldsanvändningen. Skapar medias framställning av ungdomskriminalitet som växande samhällsproblem panik genom att ge en överdriven bild av fenomenet? Denna slutsats är svår att fastslå. Det är komplicerat att skilja mellan när något uppmärksammas mycket och när det kan ses som en form av överreaktion (jfr. Estrada 1999). Vad vi faktiskt kan se är en förändring i den sociala praktiken genom lagstiftning, då en skärpning av straffen för unga myndiga vid allvarlig brottslighet implementeras i januari 2022 (Proposition 2021/22:17; Sveriges riksdag 2021). Huruvida det är en form av moralpanik som leder till dessa bestående förändringar (jfr. Pollack 2001) går dock inte att konstatera i denna studie.

Aftonbladet är att anse som stämplingskälla då de sitter på makten av vad som ska författas i sina nyhetsartiklar och vem som ska få uttala sig. Exempelvis ser vi hur politiker refereras till i artiklarna. Även dessa personer är stämplingskällor och har ett intresse i att vinna politiska poänger. Vår tolkning är att en tidning som Aftonbladet använder sig av mer slagkraftiga rubriker, där de använder sig av förstärkande ord, då det gynnar tidningen genom att sälja mer lösnummer eller generera mer klick på nyhetsartiklarna. I empirin kan vi tyda en lag och ordnings-retorik där samhället ska gå hårt åt unga som begår grova brott, som vi kan se i *Figur 5* och citatet nedan:

Begår du ett mord, kanske ett kontraktmord där någon lejt dig att döda, då tycker inte jag att det spelar någon större roll om du är 18 år eller 22. Då måste samma regler gälla, och då måste du sitta i fängelse tills du inte är farlig längre, säger Morgan Johansson. (Aftonbladet 2021, artikel 5).

Här motiveras hårdare straff med att den unga brottslingen ska hållas borta från samhället och att det i sin tur ska minska kriminaliteten, det rätta sättet är att "ta i med hårdhandskarna".

Genom att endast tala om hårdare straff blir bilden av den unga lagöverträdaren ensidig: det är en avvikande person som begått en eller flera avvikande handlingar. Vi ser däremot en skillnad i vem som får bakgrunden till den avvikande handlingen beskriven i nyhetsartiklarna. Som tidigare nämnt i textdimensionen fokuseras detta tema till yngre lagöverträdare (icke myndiga) och inte till de unga vuxna (myndiga). Det finns en skillnad i vem och vilka grupper Aftonbladet beskriver de bakomliggande orsakerna till kriminaliteten för, varpå en linje skapas mellan dessa två grupper av unga lagöverträdare. Vi kan därmed identifiera en avsaknad sett till beskrivningen av bakomliggande orsaker kring unga vuxna lagöverträdare. Det talas främst om deras kriminella handlingar och om att straffen bör stramas åt.

6.5.2 Framställningar och identitetskapande

När unga lagöverträdare uppmärksammas och stämplas som grova gängkriminella ges dem en etikett att leva upp till. En tuff retorik i politiska kretsar spär på kriminaliteten och intensifierar problemen (jfr. Flynn & Halsey & Lee 2021). Genom att Aftonbladet upprepade gånger bemöter unga lagöverträdare med starka reaktioner och hård retorik bidrar det enligt stämplingsteorin till att unga lagöverträdare kopplar sin identitet till vad stämplingskällorna benämner som avvikande beteende. Följande citat visar hur internaliseringen av identiteten som våldsam och kriminell kan uttryckas: “Om ni inte slutar att trakassera oss i södra så kommer vi att verkligen visa vad vi går för, sade 19-åringen...” (Aftonbladet 2021, artikel 9). I detta citat ser vi hur 19-åringen pratar om ett “vi” som motståndare till brottsbekämpande myndigheter. 19-åringen talar också om upprepade händelser av “trakassering” vilket kan kopplas till begreppet sekundär avvikelse (jfr. Lemert 1951). Efter upprepade starka reaktioner från samhället sker den sekundära avvikelser. 19-åringen ser sig som en del av en grupp som är avvikande från det övriga samhället, detta då Aftonbladet som stämplingskälla varit delaktiga i att stämpla individen som avvikande.

Becker (1963) menar att en avvikelse inte kan beskrivas som en egenskap hos vissa individer, utan att en avvikelse blir till då andra personer möter dessa individer med negativa reaktioner och sanktioner. När en individ eller en grupp människor kopplas till avvikande beteende kan de anses ha utfört en avvikande handling trots att individen inte gjort något (Sarnecki 2017). Detta kan ske när stämplingskällor som Aftonbladet nämner individer med avvikande beteende och deras koppling till vissa geografiska platser som i detta citat:

‘Kollegor har kontrollerat honom då han burit skottsäker väst. Han har skrikit gris, fuck aina och skrikit åt polis att lämna Flemingsberg då området inte är polisens som han uttrycker sig.’ (Aftonbladet 2021, artikel 37).

Personen som nämns i citatet är en 18-åring med kopplingar till “Flemingsbergsnätverket” (ibid). Exempelvis är Flemingsberg en ort som nämns i vår empiri och då endast i negativa termer vilket påverkar hur dess invånare blir bemötta av samhällets övriga individer, framförallt om du är en ung kille/man. Vår status har betydelse för vilka egenskaper vi kommer att tillskrivas av vår omgivning (Becker 1963). Unga lagöverträdare anses ha låg status och inneha egenskaper med en negativ stämpel (ibid.). Om omgivningen misstänker att en person är en del av en avvikande grupp kan det alltså ha betydelse, även ifall personen är oskyldig.

6.5.3 Den unga lagöverträdaren: en avvikare som behöver hjälp

Unga lagöverträdare framställs som deltagare på en kriminell arbetsmarknad då de rekryteras och utför brott för de kriminella nätverkens vinning. Att Aftonbladets nyhetsartiklar dessutom talar om en ökad rekrytering leder till en uppfattning av att nätverken expanderar. Den unga lagöverträdaren blir en del av ett kugghjul där mindre brott, som att förvara narkotika eller vapen, blir en del av ett större sammanhang. I den sociala praktiken ses de därför inte som enskilda lagöverträdare utan som en del av en organiserad grupp. De är inte ungdomar som självmant begår brott utan de styrs och beordras av äldre kriminella - de är en del av ett system. Samhällets resurser behöver inte endast riktas mot att en enskild individ ska sluta begå brott, utan även mot att bryta ungdomars kontakt med de kriminella gängen. Detta resonemang kan belysas genom citatet:

Enligt åklagarna har en 27-årig man som pekats ut som en ledargestalt i ett kriminellt nätverk i stadsdelen Vårberg i södra Stockholm rekryterat pojkarna, som då var under 18, för att få dem att sälja narkotika. (Aftonbladet 2020, artikel 31).

Här ser vi hur det är en äldre man som beskrivs som kärnan till ungdomarnas kriminalitet och avvikande handlingar. Det är inte ungdomarna i sig som vill begå den kriminella handlingen, utan de förmås att göra det.

När behandling och förebyggande arbete nämns i empirin framställs de unga lagöverträdarna som individer vilka behöver hjälp och stöd från samhället, se *Figur 4*. Individen ses som en avvikare men med en möjlighet och handlingskraft att vända sig bort från kriminaliteten med stöd från samhället. Genom denna framställning förmedlas en större förståelse för den verklighet den unga lagöverträdaren befunnit och befinner sig i. Ett exempel är följande citat där de avvikande barnen och ungdomarna inte ses som förlorade utan snarare som individer med behov av att bli räddade: "...vårda barn och ungdomar som befinner sig i risk för en fortsatt dålig utveckling." (Aftonbladet 2021, artikel 28). Genom att tala om en risk för fortsatt negativ utveckling ser vi rent konkret hur det är en trend som kan vändas med rätt hjälp.

De unga lagöverträdarna framställs genomgående som offer i vårt empiriska material, se *Figur 10*. Den unga lagöverträdaren ses trots detta som avvikare även om de beskrivs som offer och har blivit indragna i ett liv i kriminalitet. Oavsett om individen framställs som offer eller som villig att bidra kommer den stämpas som avvikande av stämpingskällorna. De diskursiva praktikerna, alltså hur diskurserna utförs och kommer fram i text eller tal, påverkar den sociala praktiken genom att den unga lagöverträdaren ses som någon som måste behandlas eller låsas in.

I detta avsnitt har vi visat på hur den sociala praktiken påverkar och påverkas av den diskursiva praktiken och texternas egenskaper. Nedan följer en sammanfattning av analyskapitlet samt en avslutande diskussion.

7 Avslutande diskussion

I studien har vi besvarat och belyst våra frågeställningar: Hur framställs ungdomsbrottsligheten i svensk nyhetsmedia? Hur framställs den unga lagöverträdaren som individ i svensk nyhetsmedia? Vi inleder detta avsnitt med en redogörelse av de centrala resultaten kopplat till nyss nämnda frågeställningar. Avslutningsvis diskuteras våra egna tankar och reflektioner.

Ungdomsbrottsligheten framställs som ett växande samhällsproblem, vilket är vårt första huvudtema. Vi har kunnat urskilja två underteman som svarar på hur detta ska angripas: genom förebyggande arbete, vård och behandling och/eller genom vedergällning. I det empiriska materialet är dessa teman ungefär lika framträdande. I textdimensionen har vi identifierat förstärkande ordval i det första huvudtemat och i temat vedergällning. Aftonbladet beskriver ungdomsbrottsligheten och våldet bland unga som en "kraftigt" ökande problematik och att synen på unga som begår brott behöver bli "betydligt" strängare. I samtliga teman ser vi en hög grad av instämmande modalitet, där fenomenen beskrivs som något som *är* på ett visst sätt, vilket utesluter att det *kan* vara på något annat sätt. I analysen av den sociala praktiken har vi använt oss av ett stämplingsteoretiskt perspektiv. Genom att framställa ungdomskriminaliteten som ett växande samhällsproblem ser vi därmed hur fler kommer att stämplas som avvikare. Nyhetsartiklarna präglas av en lag- och ordningsretorik, och det talas sällan om bakomliggande faktorer till kriminaliteten. Individen kopplas främst samman med sina avvikande kriminella handlingar. När det talas om vård och behandling blir ungdomskriminaliteten en komplex problematik som behöver bemötas med fler långsiktiga insatser från olika myndigheter.

Den unga lagöverträdaren framställs som deltagare på en kriminell arbetsmarknad, vilket är vårt andra huvudtema. Vi har kunnat urskilja två underteman som beskriver de unga lagöverträdarna på två olika sätt: som offer och/eller som villiga att bidra. I det empiriska materialet är huvudtemat och undertemat *Offer på en kriminell arbetsmarknad* ungefär lika framträdande, medan det sistnämnda temat inte framkommer i samma utsträckning. I dimensionen text har vi identifierat specifika ordval som kopplar den unga lagöverträdaren till en kriminell arbetsmarknad, så som att de "rekryteras" och används som "springpojkar". På temat offer ser vi att ord som "utnyttjas" och "används" är centrala, medan ord och fraser som "söka sig till" används inom temat *Villig att bidra på en kriminell arbetsmarknad*. Det första undertemat fokuseras främst till ungdomar som är omyndiga, då Aftonbladets nyhetsartiklar använder sig av ordval som "barn" och "pojkar". Vi ser en skillnad i framställningen mellan omyndiga och myndiga lagöverträdare. De bakomliggande orsakerna till kriminaliteten, så som att den unge utnyttjas, framgår främst när det talas om yngre. Sett till de unga vuxna lagöverträdarna talas det främst om deras kriminella handlingar och om straffskärpningar. Den unga lagöverträdaren framställs som en del av ett kriminellt nätverk och inte som enskilda brottslingar - de är en del av ett större sammanhang. Enligt stämplingsteorin är det inte endast de faktiska unga lagöverträdarna som stämplas som avvikare utan även de som

omgivningen anser tillhör denna grupp. Individer som sammankopplas med attribut som kön, boendeort och ålder riskerar att uteslutas ur en icke-avvikande samhällsgemenskap trots att de inte är skyldiga till något avvikande beteende. Ju fler "boxar som kryssas i", desto högre är sannolikheten att personer kopplas till den avvikande gruppen. I detta fall handlar det främst om unga killar/män som bor i specifika områden som kopplas till kriminella gäng. Genom att den unge lagöverträdaren stämplas som avvikare och möter återkommande sanktioner från samhället internaliseras synen på sig själv som en kriminell individ med en kriminell livsstil.

Vi finner det intressant att diskussioner om hårdare straff är aktuellt samtidigt som unga lagöverträdare i majoriteten av nyhetsartiklarna beskrivs som offer. Mycket av den tidigare forskningen talar om unga lagöverträdare som illvilliga kriminella, vilket vi inte kunnat se i samma utsträckning i vårt empiriska material. Hur diskurser om hårdare straff för unga förekommer samtidigt som de beskrivs som offer är en spännande kombination, vilket gör att vi ställer oss frågan hur detta kommer påverka samhällets framtida syn på unga lagöverträdare och ungdomskriminalitet. Kommer en av diskurserna tillslut ta över, eller kommer de fortsätta samexistera?

Den uppmärksamme läsaren har förmodligen märkt att flickor och tjejer inte nämnts en enda gång i studien. Detta har inte varit ett aktivt urval: flickor nämns endast i en nyhetsartikel. Om vi hade haft tid hade vi kunnat inkludera ett könsperspektiv och föra en diskussion kring könets påverkan i framställningen av unga lagöverträdare och ungdomskriminalitet. Vi finner detta som en tänkvärd aspekt som är värd att undersöka vidare. Även en diskussion kring barnkonventionen hade passat väl in på vårt valda ämne. Exempelvis hade det varit intressant att resonera kring hur en diskurs om hårdare straff för unga lagöverträdare samspelar med idén om barnets bästa.

Som framtida socionomer anser vi det är nyttigt att ha ett kritiskt förhållningssätt till vad som skrivs i nyhetsmedia och hur det framställs. Genom arbetets gång har vi kunnat se framställningen av unga lagöverträdare och ungdomskriminalitet ur flera olika synvinklar. Vi har givits verktyg till att kritiskt se på kommunikativa händelser vilket givit oss en större förståelse för texters inverkan på samhällets olika nivåer.

8 Referenser

Andersson, Robert & Roddy Nilsson (2017) *Svensk kriminalpolitik*. Stockholm: Liber.

Becker, Howard S. (1963) *Utanför: Avvikandets sociologi*. Lund: Arkiv förlag.

Bryman, Alan (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber.

Brottsförebyggande rådet: brå (2016) *Kriminella nätverk och grupperingar: Polisens bild av maktstrukturer och marknader*. Rapport 2016:12. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet: brå (2021) Organiserad brottslighet [<https://bra.se/statistik/statistik-utifran-brottstyper/organiserad-brottslighet.html>]. Hämtat: 2021-11-11.

Cohen, Stanley (2011) *Folk devils and moral panics: The creation of the Mods and Rockers*. New York: Routledge.

Estrada, Felipe (1999) *Ungdomsbrottslighet som samhällsproblem: Utveckling, uppmärksamhet och reaktion*. Avhandling. Stockholm: Kriminologiska institutionen Stockholms universitet.

Estrada, Felipe (2017) Ungdomsvåld: uppmärksamhet och reaktion. I: Felipe Estrada & Janne Flyghed (red.) *Den svenska ungdomsbrottsligheten*. Lund: Studentlitteratur.

Estrada, Felipe, Anders Nilsson & Tove Pettersson (2019) The female offender - A century of registered crime and daily press reporting on women's crime. *Nordic Journal of Criminology*, 20 (2): 138–156.

Faucher, Chantal (2009) Fear and loathing in the news: a qualitative analysis of Canadian print news coverage of youthful offending in the twentieth century. *Journal of Youth Studies*, 12 (4): 439-456.

Flynn, Asher, Mark Halsey & Murray Lee (2021) "Streets of menace": Constructing and deconstructing youth "gangs" in two Australian cities. *Oñati socio-legal series*, 11 (5): 1114–1132.

Giddens, Anthony (1993) *Sociologi*. Lund: Studentlitteratur.

Heber, Anita (2011) Fear of Crime in the Swedish Daily Press - Descriptions of an Increasingly Unsafe Society. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*, 12 (1): 63-79.

Julios-Costa, Maria (2017) The age of crime: A cognitive-linguistic critical discourse study of media representations and semantic framings of youth offenders in the Uruguayan media. *Discourse & Communication*, 11 (4): 362–385.

Kantar Sifo (2021) ORVESTO Konsument

[https://www.kantarsifo.se/sites/default/files/reports/documents/rackviddsutveckling_orvesto_konsument_2012_2_-_2021_2.pdf]. Hämtat: 2021-12-7.

Kriminalvården (2021a) Kriminalvårdens uppdrag

[<https://www.kriminalvarden.se/om-kriminalvarden/kriminalvardens-uppdrag/>].

Hämtat: 2021-11-05.

Kriminalvården (2021b) Kriminalvården får uppdrag att bekämpa gängkriminalitet

[<https://www.kriminalvarden.se/om-kriminalvarden/nyheter/2021/september/kriminalvarden-far-uppdrag-for-att-bekampa-gangkriminalitet/>]. Hämtat: 2021-11-05.

Lemert, Edwin (1951) *Social pathology: A systematic approach to the theory of sociopathic behaviour*. New York: McGraw-Hill.

Nationalencyklopedin (u.å. a) Metafor

[<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/metafor>]. Hämtat: 2021-12-13.

Nationalencyklopedin (u.å. b) Aftonbladet

[<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/aftonbladet>]. Hämtat: 2021-12-07.

Nationalencyklopedin (u.å. c) Organiserad brottslighet

[<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/organiserad-brottslighet>]. Hämtat: 2021-12-10.

Persson, Mareike (2017) *Caught in the middle? - Young offenders in the Swedish and German criminal justice systems*. Doktorsavhandling. Lund: Juridiska fakulteten Lunds universitet.

Pollack, Ester (2001) *En studie i medier och brott*. Doktorsavhandling. Stockholm: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation Stockholms universitet.

Proposition 2021/22:17. *Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet*.

Sarnecki, Jerzy (2017) *Brottslighet och samhället*. Lund: Studentlitteratur.

SFS 1964:167. *Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare*.

Strömbäck, Jesper (2014) *Makt, media och samhälle*. Lund: Studentlitteratur.

Svensson, Lupita (2006) *Häktad eller omedelbart omhändertagen? – en studie om akuta frihetsberövanden av unga lagöverträdare*. Doktorsavhandling. Stockholm: Institutionen för Socialt arbete Stockholms universitet.

Svensson, Peter (2015) Teorins roll i kvalitativ forskning. I: Göran Ahrne & Peter Svensson (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber.

Sveriges domstolar (2021) Påföljder för unga

[<https://www.domstol.se/amnen/brott-och-straфф/straфф-och-pafoljder/pafoljder-for-unga/>].

Hämtat: 2021-11-05.

Sveriges riksdag (2021) Slopad straffrabatt för unga myndiga vid allvarlig brottslighet

[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/slopad-straффrabatt-for-unga-myndiga-vid_H901JuU5]. Hämtat: 2022-01-02.

SVT (2021) Åklagaren om 17-åringen som döms för polismordet i Biskopsgården [<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/aklagaren-om-domde-17-aringen-vi-ser-dem-hela-tiden>]. Hämtat: 2021-12-23.

von Hofer, Hanns (2011) *Brott och straff i Sverige*. Rapport 2011:3. Stockholm: Kriminologiska institutionen Stockholms universitet.

Winther Jørgensen, Marianne & Louise Phillips (2000) *Diskursanalys - som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.

9 Empiriskt material: Nyhetsartiklar

Artikel 1: Aftonbladet (2021) Riksdagen: Skärp straffen för unga kriminella

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/X69BEo/riksdagen-skarp-straffen-for-unga-kriminella>].

Publicerad: 2021-07-16. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 2: Aftonbladet (2021) Fler minderåriga mördar i gängkrigen

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/V11vvW/fler-minderariga-mordar-i-gangkrigen>].

Publicerad: 2021-07-10. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 3: Aftonbladet (2020) Morgan Johansson: För många växer upp i kriminella familjer

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/aPwDRM/morgan-johansson-for-manga-vaxer-upp-i-kriminella-familjer>]. Publicerad: 2020-10-15. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 4: Aftonbladet (2021) Justitieministern: Straffrabatten för unga slopas

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/k3y45j/justitieministern-strafrabatten-for-unga-slopas>]. Publicerad: 2021-07-21. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 5: Aftonbladet (2021) Klart: Straffrabatt för unga slopas

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/G3B4vm/klart-strafrabatt-for-unga-slopas>].

Publicerad: 2021-09-24. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 6: Aftonbladet (2021) Sis-chef: Fängelse rimligt för vissa unga

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/B3xQeG/sis-chef-fangelse-rimligt-for-vissa-unga>].

Publicerad: 2021-07-15. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 7: Aftonbladet (2021) Boja, kisskoll och KBT ska stoppa ungas brott

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/bGqe2l/boja-kisskoll-och-kbt-ska-stoppa-ungas-brott>].

Publicerad: 2021-10-16. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 8: Aftonbladet (2021) Sarnecki: Viktigt behandla unga brottslingar

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/GQnvMI/sarnecki-viktigt-behandla-unga-brottslingar>].

Publicerad: 2021-07-21. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 9: Aftonbladet (2021) Ung man döms för hot mot polisen efter mordet
[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/7dBAM4/ung-man-doms-for-hot-mot-polisen-efter-mordet>]. Publicerad: 2021-11-03. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 10: Aftonbladet (2021) M: Även 15-åringar ska kunna få fängelse
[<https://live.aftonbladet.se/supernytt/news/m-aeven-15-aaringar-ska-kunna-faa-faengelse.pIotGBL8W>]. Publicerad: 2021-07-14. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 11: Aftonbladet (2020) 600 färre gängkriminella på sju år
[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/nAR56L/600-farre-gangkriminella-pa-sju-ar>].
Publicerad: 2020-09-08. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 12: Aftonbladet (2020) Barn så unga som 8 år har begått brott i syd
[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/wPMjOn/barn-sa-unga-som-8-ar-har-begatt-brott-i-syd>].
Publicerad: 2020-09-01. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 13: Aftonbladet (2020) Polisen: Fler barn rekryteras av kriminella
[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/dIJQgJ/polisen-fler-barn-rekryteras-av-kriminella>].
Publicerad: 2020-12-14. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 14: Aftonbladet (2021) “Kan cementera unga som kriminella”
[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/Bjy7lw/kan-cementera-unga-som-kriminella>].
Publicerad: 2021-09-24. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 15: Aftonbladet (2021) Utskott säger ja till slopad straffrabatt
[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/8QXjyd/utskott-sager-ja-till-slopad-straffrabatt>].
Publicerad: 2021-11-11. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 16: Aftonbladet (2021) 17-åringen: “Säker på att jag var i Frölunda”
[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/G36xqB/17-aringen-saker-pa-att-jag-var-i-frolunda>].
Publicerad: 2021-11-09. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 17: Aftonbladet (2021) Damberg: Nu måste vi få slut på nyrekryteringen till gängen [https://live.aftonbladet.se/supernytt/news/mikael-damberg-foereslaar-aatgaerder-mot-gaengbrottslighet.aAQ0gj_GO]. Publicerad: 2021-04-24. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 18: Aftonbladet (2021) Fältassistenten Sussie: “Flera av mina ungdomar är döda i dag [<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/dnMwAo/faltassistenten-sussie-flera-av-mina-ungdomar-ar-doda-i-dag>]. Publicerad: 2021-11-06. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 19: Aftonbladet (2021) Regeringen vill se längre ungdomsvård [<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/MLdGym/regeringen-vill-se-langre-ungdomsvard>]. Publicerad: 2021-11-04. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 20: Aftonbladet (2020) Backar inte - straffrabatt ska bort för unga [<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/dlm50B/backar-inte--straffrabatt-ska-bort-for-unga>]. Publicerad: 2020-11-13. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 21: Aftonbladet (2021) “Nojiga” unga dödar hellre först än dödas [<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/rEmrVR/nojiga-unga-dodar-hellre-forst-an-dodas>]. Publicerad: 2021-10-12. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 22: Aftonbladet (2021) Polisen om gängkriminaliteten: “Har span på en nioåring”... [<https://live.aftonbladet.se/supernytt/news/polisen-larmar-laagstadiebarn-hanterar-knark-och-vapen.xb8V3adXb>]. Publicerad: 2021-08-22. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 23: Aftonbladet (2020) Polis kan få visitera barn i jakt på vapen [<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/dllboA/polis-kan-fa-visitera-barn-i-jakt-pa-vapen>]. Publicerad: 2020-11-02. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 24: Aftonbladet (2021) Fler minderåriga mördar i gängkrigen [<https://live.aftonbladet.se/supernytt/news/fler-minderaariga-moerdar-i-gaengkrigen.TVdmxaX0w>]. Publicerad: 2021-07-10. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 25: Aftonbladet (2021) 17-åring åtalas efter Älvsjömord

[<https://www.aftonbladet.se/senastenytt/a/9O6L39/17-aring-atalas-efter-alvsjomord>].

Publicerad: 2021-02-18. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 26: Aftonbladet (2021) Polischefen om gängen: “Vi har snaran om halsen på dem”

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/kRIEe9/polischefen-om-gangen-vi-har-snaran-om-halsen-pa-dem>]. Publicerad: 2021-05-20. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 27: Aftonbladet (2021) Fem unga åtalas för explosion i trapphus

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/x3Q82R/fem-unga-atalas-for-explosion-i-trapphus>].

Publicerad: 2021-02-09. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 28: Aftonbladet (2021) Striden om unga mördares straff

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/mBLa1q/striden-om-unga-mordares-straft>]. Publicerad:

2021-01-27. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 29: Aftonbladet (2021) Säkerhetsnivån på ungdomshem höjs

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/EpRWw5/sakerhetsnivan-pa-ungdomshem-hojs>].

Publicerad: 2021-01-18. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 30: Aftonbladet (2021) Mordet blottar den extrema våldsspiralen - Martin Schori

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/VqQQ2J/mordet-pa-ostermalm-blottar-den-extrema-valdsspiralen>]. Publicerad: 2021-01-03. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 31: Aftonbladet (2020) Tystlåtna offer i stort gängmål

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/6z4azQ/tystlatna-offer-i-stort-gangmal>]. Publicerad:

2020-11-26. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 32: Aftonbladet (2020) Insatser mot kriminella barn stoppas av föräldrar

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/1BnjBK/insatser-mot-kriminella-barn-stoppas-av-foraldrar>]. Publicerad: 2020-10-15. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 33: Aftonbladet (2020) Allt yngre dras in i gängkriminalitet

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/aP294d/allt-yngre-dras-in-i-gangkriminalitet>].

Publicerad: 2020-09-27. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 34: Aftonbladet (2020) 16-årig häktad för mordet på jämnårig - pistol hittad

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/yRvnWe/16-arig-haktad-for-mord-pa-jamnarig--pistol-hittad>]. Publicerad: 2020-09-24. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 35: Aftonbladet (2021) Polisens nya rapport: 52 kriminella nätverk i Stockholm

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/XqWjEm/polisens-nya-rapport-52-kriminella-natverk-i-stockholm>]. Publicerad: 2021-10-14. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 36: Aftonbladet (2021) ung rånare riskerar att fastna i kriminalitet

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/gW9009/ung-ranare-riskerar-att-fastna-i-kriminalitet>].

Publicerad: 2021-04-13. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 37: Aftonbladet (2021) polisen om gängkriminella i Flemingsberg: "Använder barn"

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/ALGpvz/polisen-om-gangkriminella-i-flemingsberg-anvander-barn>]. Publicerad: 2021-10-30. Hämtat: 2021-11-17.

Artikel 38: Aftonbladet (2020) Ungdomshem ska säkerhetsklassas som fängelser

[<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/nAabdm/ungdomshem-ska-sakerhetsklassas-som-fangelser>]. Publicerad: 2020-10-14. Hämtat: 2021-11-17.